

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO PŘEDŠKOLNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

„Ať je nám tu spolu hezky“

Základní škola a Mateřská škola Borek	
ŠKOLNÍ ŘÁD MATEŘSKÉ ŠKOLY	
Vypracoval:	Mgr. Michaela Čermáková Šímová, Mgr. Lenka Uhlířová
Schválil:	Mgr. Michaela Čermáková Šímová, ředitelka školy
Pedagogická rada projednala dne:	25. 08. 2025
Nabývá platnosti ode dne:	01. 09. 2025
Nabývá účinnosti ode dne:	01. 09. 2025

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název organizace:	Základní škola a Mateřská škola Borek
Zřizovatel:	Obec Borek
Adresa:	U Školky 195, 373 67 Borek
IČO:	75000326
Statutární orgán:	Mgr. Michaela Čermáková Šímová ředitelka školy
Telefon:	702 037 367
zástupkyně ředitelky pro ZŠ/MŠ (určité oblasti agendy – edukační a pedagogická):	Mgr. Lenka Uhlířová
Školní jídelna:	387 220 870
Webové stránky školy:	www.zsborek.cz
E-mail:	reditel@zsborek.cz

Obsah

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	6
2. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ	7
Věcné podmínky.....	7
Životospráva	7
Zdravotní péče:	8
Psychosociální podmínky	8
Organizace chodu školy.....	9
Řízení mateřské školy.....	10
Personální zajištění.....	11
Spoluúčast rodičů	11
Spolupráce s ostatními organizacemi	12
Vzdělávání dětí od dvou do tří let věku	13
Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami	14
Vzdělávání dětí mimořádně nadaných.....	16
Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka.....	16
Vzdělávání dětí s odkladem školní docházky v MŠ	17
3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ.....	17
Organizace dne v MŠ.....	17
Tabulka organizace dne:.....	17
Přijímací řízení do mateřské školy.....	18
Povinné předškolní vzdělávání.....	18
Individuální předškolní vzdělávání dítěte	19
Ukončení docházky dítěte do MŠ.....	19
4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	20
Vize mateřské školy:.....	20
Zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravu školního vzdělávacího programu.....	20
Cíle a záměry ŠVP:	20
Pedagogické zásady naší práce:	21
Metody, formy a prostředky vzdělávání	21
5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP	22
Cíle předškolního vzdělávání.....	23
Pojetí předškolního vzdělávání	23
Rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností.....	23
Vzdělávací strategie	24

Návaznost předškolního a základního vzdělávání.....	25
Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání.....	25
Asistent pedagoga jako partner učitele	26
Podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání	26
Psychosociální podmínky	27
Spolupráce školy s rodinou	27
Organizace.....	27
Životospráva.....	28
Věcné podmínky.....	28
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH.....	28
Vzdělávací obsah v RVP PV:.....	28
Uspořádání vzdělávacího obsahu.....	29
Základní gramotnosti	29
7. KLÍČOVÉ KOMPETENCE	30
8. OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ	30
DÍTĚ A JEHO TĚLO – kód DJT	30
DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – kód DJP.....	31
DÍTĚ A TEN DRUHÝ – kód DDS.....	33
DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST – kód DDS.....	33
DÍTĚ A SVĚT – kód DAS.....	34
Základní gramotnosti:	35
Předčtenářská gramotnost.....	35
Předmatematická gramotnost	35
Přírodovědná gramotnost	35
Sociální gramotnost.....	36
Informační gramotnost	36
Seznamování s cizím jazykem	36
Obsah vzdělávání je rozpracován do 5 integrovaných bloků,.....	36
1. INTEGROVANÝ BLOK	37
JÁ A MOJI KAMARÁDI MÁME SE MOC RÁDI	37
2. INTEGROVANÝ BLOK	41
MALÍŘ PODZIM ČARUJE, BARVIČKAMI MALUJE.....	41
3. INTEGROVANÝ BLOK	45
BÍLÁ PANÍ ZIMA JEDE, RADOSTI NÁM PLNO VEZE	45
4. INTEGROVANÝ BLOK.....	50

JARO UŽ SE SMĚJE, SLUNÍČKO NÁS HŘEJE	50
5. INTEGROVANÝ BLOK	55
LÉTO VOLÁ PRÁZDNINY, V LESE ROSTOU BORŮVKY A MALINY	55
9. EVALUACE	59
Proces autoevaluace	59
Hodnocení výsledků vzdělávání	59
Zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravu školního vzdělávacího programu.....	60
Vlastní hodnocení MŠ (autoevaluace)	60
Metody a postupy	61
EVALUAČNÍ SYSTÉM ŠKOLY	61

1. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola je nedílnou součástí základní školy Borek. Tvoří ji čtyři pavilóny, z nichž dva jsou přízemní a dva patrové. V přízemí každého pavilónu je jedna třída mateřské školy (I. třída Berušky, II. třída Motýlci a III. třída Koťátka) a školní jídelna. V patře jsou třídy základní školy. Celý komplex světle zelených budov stojí na konci obce, je v bezprostřední blízkosti lesa a krásně zapadá do okolní přírody.

Prostory mateřské školy prošly v roce 2009 nákladnou rekonstrukcí, všechny třídy jsou světlé, vybavené přírodním, moderním, barevným nábytkem.

Každá třída je rozdělena na dvě části, hernu a třídu. Ve třídě je nábytek s policemi, kde jsou uloženy hry rozvíjející logické myšlení, didaktické pomůcky a výtvarné potřeby, stolečky a židličky a na zemi odolná podlahová krytina. Třída je též využívána jako jídelna. V herně s kobercem je velká vestavěná skříň, ve které mají děti uložená lehátka na spaní (protože herna slouží i jako ložnice), hračky a pomůcky pro hru. Hračky, pomůcky, náčiní a další doplňky jsou umístěny tak, aby je děti dobře viděly, mohly si je samostatně brát a zároveň se vyznaly v jejich uložení. Je zde také kuchyňský koutek, kadeřnictví, obchod a klavír nebo klávesy.

Díky velkým oknům a orientaci na jih jsou třídy neustále plná světla a slunce. Okna jsou nově opatřena předokenními žaluziemi. Ke každé třídě ještě patří přípravný, sklad pomůcek, hygienické zařízení a šatna se speciálně upraveným nábytkem a přenosnými sáčky pro osobní věci každého dítěte. V šatnách jsou velké nástěnky, na kterých rodiče najdou informace o akcích MŠ, změnách a kde jsou pravidelně vystavovány práce dětí.

V I. třídě je kancelář, kde jsou uloženy knihy a materiály pro výuku a práci s dětmi. Ve II. třídě je administrativní kancelář pro využití celé MŠ a jiné činnosti (uzamykatelná).

Máme dětskou a učitelskou knihovnu v prostorách MŠ a ZŠ. Dbáme také na dostatečnou zásobu výtvarného a pracovního materiálu. Děti jsou naučené, že si mohou vybrat výtvarnou i pracovní činnost kdykoli podle svého přání. Ve třídách je i dostatek tělocvičného náradí a náčiní. Vzhledem k menším prostorovým možnostem jsme uvítali možnost 1 x týdně navštěvovat boreckou tělocvičnu, a především hojně využíváme přírodní podmínky, které nám nabízí blízký les a nově vybudovaný sportovní areál.

Nedílnou součástí MŠ je školní zahrada, která je vybavena dřevěnými prvky z přírodně rostlého akátového dřeva.

Zahrada je osázená zelení, která prozatím bohužel neposkytuje dostatek stínu.

Naší každodenní snahou je vytvořit školku, která je místem šťastného dětství a kde se všichni cítí dobře a bezpečně.

2. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ

Věcné podmínky

- Všechny třídy mateřské školy mají dostatečně prostornou třídu a hernu, která slouží také jako ložnice, sociální zařízení, šatnu, kabinet na učební pomůcky a kuchyňku na výdej jídla.
- Zaměstnanci školy mají své zázemí v podobě šaten a sociálního zařízení. Dětský nábytek, hygienické zařízení i vybavení pro odpočinek jsou přizpůsobeny antropometrickým požadavkům, odpovídají počtu dětí a jsou zdravotně nezávadné, bezpečné a estetického vzhledu.
- Vybavení pomůckami, náčiním, materiály a doplňky odpovídá počtu dětí a jejich věku a je pravidelně doplňováno a obměňováno.
- Hračky jsou umístěny tak, aby si je mohly děti samostatně brát a aby na ně viděly.
- Děti se samy podílejí na úpravě a výzdobě prostředí, které je upraveno tak, aby dětské práce byly přístupné a mohli si je prohlédnout i rodiče.
- Na budovu mateřské školy bezprostředně navazuje školní zahrada, která je vybavena herními prvky z přírodně rostlého akátového dřeva.
- Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy.

Záměr:

- obměnit a doplnit dětskou knihovnu,
- doplňovat pomůcky,
- doplnit zahradu o další herní prvky,
- vytvořit zabezpečovací systém školy.

Životospráva

- Dětem je poskytována plnohodnotná a vyvážená strava podle příslušných předpisů.
- Do jídelníčku jsou zařazovány nové receptury řídicí se zásadami zdravé výživy.
- V mateřské škole je zajištěn dostatečný pitný režim v průběhu celého dne.
- Mezi jednotlivými pokrmy jsou dodržovány 3. hodinové intervaly.
- Děti do jídla nenutíme, ale snažíme se, aby všechno nejprve ochutnaly (pravidlo ochutnání jednoho sousta).
- Samy si rozhodnou, kolik jídla sní a jestli si jídlo přidají.
- Děti jsou vedeny k samostatnosti při stolování, zapojují se do přípravy stolování, uklízejí po sobě.
- Dětem je zajištěn pravidelný denní rytmus a řád, současně natolik flexibilní, aby umožňoval organizované činnosti v průběhu dne přizpůsobit potřebám dítěte.

- Děti jsou každodenně a dostatečně dlouho venku.
- Pro optimální tělesnou pohodu zajišťujeme dětem po obědě relaxaci a klid. Děti ke spánku nenutíme, nespící děti pouze chvíli na lehátku odpočívají, potom je pro ně připraven náhradní program. Dodržujeme předem dohodnutá pravidla: mluvíme tichým hlasem a jsme ohleduplní vůči ostatním. Pro menší děti je většinou spánek ještě nezbytnou potřebou. Do postele mohou mít hračku.
- Pedagogové i nepedagogičtí pracovníci dodržují stejná pravidla jako děti. Poskytují tak dětem přirozený vzor.

Zdravotní péče:

- Do mateřské školy jsou přijímány děti zdravé.
- Učitelka nesmí podávat dětem jakékoliv léky, pouze ve výjimečných případech po konzultaci s ředitelkou ZŠ a MŠ a dětským lékařem.
- Při náhlém onemocnění dětí či úrazu dítěte, učitelka zajistí potřebnou péči a okamžitě informuje rodiče, telefonicky a SW TWIGSEE.

Záměr:

- Vést děti ke zdravému stravování, které je součástí zdravého životního stylu.
- Ve spolupráci se ŠJ pracovat na pestrosti skladby jídelníčku (strava s větším obsahem vlákniny, menším obsahem cukru...)
- Poskytovat dětem dostatek prostoru pro pobyt venku.
- Vytvářet preventivní opatření týkající se úrazů, dopravní výchovy, protidrogové prevence, prevence patologických jevů

Psychosociální podmínky

- Usilujeme o to, aby se děti i dospělí cítili v prostředí mateřské školy dobře, spokojeně a bezpečně.
- Nově příchozí dítě má možnost postupně se adaptovat na nové prostředí a situace. Před nástupem do MŠ má rodič možnost využít návštěvních dnů.
Adaptace probíhá ve spolupráci s rodiči, kteří mohou být po celou dobu procesu přítomni.
Nově příchozí děti navštěvují mateřskou školu v krátkém časovém úseku podle individuální potřeby, postupně si zvykají na nové prostředí a kolektiv.
- Nikdo není zvýhodňován ani neznevýhodněn, všechny děti mají stejná práva a povinnosti.
- V dětech se snažíme rozvíjet citlivost pro vzájemnou toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, pomoc a podporu.
- **Nepoužíváme negativní komentáře** a nehodnotíme děti negativně před ostatními dětmi, či jinými osobami, podporujeme děti v samostatných pokusech, dostatečně chválíme a pozitivně hodnotíme. Zabýváme se prevencí šikany a jiných sociálně patologických jevů.

- Respektujeme potřeby dětí a pomáháme je uspokojovat.
- Vzdělávací nabídku přizpůsobujeme mentalitě předškolních dětí a jejich potřebám. Je naším zájmem, aby byla dětem tematicky blízká, snadno pochopitelná, přiměřeně náročná a dítěti potřebná.
- Na nejmenší možnou míru eliminujeme stres a spěch.
- S dětmi nemanipulujeme a nepodporujeme v nich soutěživost. Organizování dětí omezuje na nezbytně nutné činnosti.
- Necháváme jim volnost a osobní svobodu, ale dbáme na dodržování řádu a nastavených pravidel soužití, které si na základě společné dohody vytváříme.
- Snažíme se, aby se dětem dostávalo jasných a srozumitelných pokynů.
- Používáme efektivní komunikaci založenou na rovnocenném a respektujícím vztahu mezi dospělými a dětmi.
- Vedeme děti k sebehodnocení, samostatnosti a sebeobsluze, zdravému sebevědomí a lásce ke světu a k sobě samému.
- Vzdělávací nabídka odpovídá vývojové zralosti předškolního dítěte a potřebám jeho života.

Záměr:

- Vytvářet podmínky pro vzájemná setkání s rodiči.
- Vytvářet pozitivní klima školy.
- Vést děti k osvojování základních pravidel chování, elementárních lidských hodnot a mezilidských vztahů.

Organizace chodu školy

- Snažíme se o dostatečně pružný denní řád, který reaguje na individuální možnosti dětí, na jejich zájem o činnosti, zaujatost a jejich aktuální potřeby.
- Dětem umožňujeme potřebné zázemí, klid, bezpečnost a soukromí.
- Usilujeme o vyváženost spontánních a řízených činností a snažíme se, aby děti měly dostatek prostoru a času pro spontánní hru. Rodiče mají možnost přivádět své děti do MŠ kdykoliv a podle svých potřeb (po vzájemné domluvě).
- Veškeré aktivity organizujeme tak, aby byly děti podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování, aby se zapojovaly do organizace činností a pracovaly svým tempem. K tomu využíváme projektovou a zážitkovou formu výuky (práce s výukovými hnízdy).
- Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i částečně frontální činnosti, děti mají možnost účastnit se společných činností. Dětem vždy předem plánovanou činnost představujeme, aby se mohly samy rozhodnout.
- Všichni zaměstnanci školy reagují na individuální potřeby dětí a snaží se pomáhat v jejich uspokojování.
- Dětem se plně věnují.

- Záměrem pedagoga je zatěžovat děti přiměřeně, v rámci jejich možností a umožnit dětem kdykoliv relaxovat.
- Nově přichozím dětem nabízíme individuálně přizpůsobený adaptační režim.
- Do denního/týdenního programu pravidelně zařazujeme zdravotně, preventivní pohybové aktivity a dále využíváme projektu Děti na startu, bruslení v MŠ, či aktivity v rámci Klubu předškoláků.
- Podněcujeme děti k vlastní aktivitě a experimentování a umožňujeme jim pracovat svým tempem.
- Při plánování denních činností vycházíme z projektu školy, s ohledem na vzdělávací potřeby dětí, jejich možnosti a zájem.
- Nepřekračujeme doporučené počty dětí ve třídách, slučování tříd se snažíme minimalizovat – přistupujeme k němu jen v nezbytně nutných případech (prázdninový provoz, nemoc pedagogů). Zvláště pak dbáme na to, aby se děti cítily v dočasném uspořádání bezpečně.

Záměr:

- Organizovat vzdělávání tak, aby bylo minimalizováno spojování dětí.
- Dávat dětem dostatek prostoru pro spontánní hru, aby jí mohly dostatečně dlouho rozvíjet, vracet se k ní a podle vlastní vůle dokončit.
- Nabízet dětem činnost (neorganizovat a nemanipulovat).

Řízení mateřské školy

- Organizační řád a směrnice ředitelky školy vymezují jasná pravidla a kompetence zaměstnanců školy. Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny v pracovních náplních.
- Rodiče získávají informace prostřednictvím nástěnky a na internetových stránkách školy, avšak primárně s SW TWIGSEE. Každé dítě má zřízen svůj uživatelský profil, který spravuje zákonný zástupce a zaměstnanec školy. Pořádáme rodičovské schůzky, individuální konzultace a v případě potřeby je vedena telefonická a e-mailová komunikace.
- Snahou je vytvářet důvěrné a tolerantní prostředí, kde je všem zaměstnancům ponechán dostatek pravomocí a kde je respektován jejich názor.
- Ředitelka školy a ostatní členové pedagogického týmu spolupracují na tvorbě ŠVP.
- Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy vychází z kontrolní a evaluační činnosti školy, opírá se o předchozí analýzu a využívá zpětné vazby k vyvození závěrů a cílů pro další práci. Probíhají pravidelně pedagogické rady a pravidelné operativní porady.
- Všichni pedagogičtí pracovníci tvoří tým a zvou ke spolupráci rodiče.
- Pokud se vyskytnou výchovně vzdělávací problémy, učitelky MŠ spolupracují s VP pro ZŠ a MŠ a ŠPP, dále s konzultantem pro rodinu a děti. Dále v této oblasti MŠ spolupracuje a komunikuje s PPP a jinými organizacemi prostřednictvím PPP.
- Vedení školy dbá na vytváření prostředí vzájemné důvěry, otevřenosti a přátelství.

- Ředitelka organizace preferuje a podporuje týmovou práci a vzájemnou spolupráci.
- Organizační řád a vnitřní směrnice dávají jasná pravidla a kompetence všem zaměstnancům.
- Pochvalou a pozitivním hodnocením jsou zaměstnanci motivováni kvalitně vykonávat svou práci.

Záměr:

- Zlepšovat podmínky pro úspěšnou práci všech zaměstnanců tvorbou materiálních a psychosociálních podmínek.
- Zapojit všechny zaměstnance do evaluační činnosti a autoevaluace.

Personální zajištění

- V mateřské škole pracuje 6 plně kvalifikovaných učitelek a 2 provozní pracovnice.
- Všichni pedagogičtí pracovníci mají předepsanou odbornou kvalifikaci.
- Pedagogové se dále vzdělávají a ke vzdělání se snaží přistupovat aktivně.
- Pracovní doba učitelek a jejich služby jsou zorganizovány tak, aby byla vždy zajištěna bezpečnost dětí a jejich optimální pedagogická péče.
- Spolupráce pedagogů i nepedagogických pracovníků funguje na základě vymezených a společně vytvořených pravidel jako tým. Všichni pracovníci využívají efektivní komunikaci a udržují respektující a rovnocenné vztahy na pracovišti i mimo něj.
- Další vzdělávání pedagogů probíhá podle nabídky vzdělávacích zařízení nebo samostudiem.

Záměr:

- Zkvalitňovat výchovu a vzdělávání, doplňování svého vzdělání samostudiem.
- Pečlivě vybírat z nabídky DVPP, sledovat účelnost a provázanost seminářů s evaluačními výsledky mateřské školy

Spoluúčast rodičů

- Spolupráce s rodiči funguje na základě partnerství. Usilujeme o vzájemnou důvěru, vstřícnost, pochopení, respekt a ochotu spolupracovat.
- Snažíme se podporovat rodinnou výchovu a pomáhat rodičům v péči o dítě.
- Chráníme soukromí rodiny a zachováváme mlčenlivost.
- Při každém kontaktu informujeme rodiče o problémech, ale hlavně o úspěších dítěte, pokud mají rodiče zájem, domlouváme se na společném postupu při výchově a vzdělávání dítěte.
- Nabízíme možnost individuálních konzultací dle potřeby rodičů, zvláště pak před zápisem dětí do ZŠ.

- Rodiče mají možnost se podílet na dění v mateřské škole, účastnit se různých programů, mohou kdykoliv vstoupit do třídy a zapojit se do hry svého dítěte.
- Projevili-li rodiče zájem, mají možnost spolupracovat při vytváření plánů a programu školy.
- Spolupracujeme s rodiči při vytváření Portfolií dětí.

Záměr:

- Najít prostor pro prohloubení spolupráce s rodiči, hledat nové formy spolupráce.
- Zajistit co největší informovanost o dění v MŠ.

Společné akce pro rodiče s dětmi:

- Společné vítání nového školního roku.
- Podzimní slavnost.
- Svatomartinský průvod.
- Adventní odpoledne.
- Maškarní karneval.
- Besídka ke „Dni matek“.
- Pohádkový les.
- Rozloučení s předškoláky.
- Vítání léta, zahradní slavnost.

Rodiče jsou o dění školy informováni formou webových stránek, nástěnek v šatnách a primárně SW TWIGSEE.

Rodiče mohou kdykoli nahlédnout do portfolia svých dětí.

Spolupráce s ostatními organizacemi

Se základní školou:

- Zahájení školního roku.
- Halloween.
- Svatomartinský průvod.
- Zahájení adventu.
- Společná oslava svátku „Tři králové“.
- Masopustní veselice.
- Velikonoční pomlázka.
- Morena.
- Návštěva předškolních dětí v 1. třídě základní školy: „Den naruby“.
- Pohádkový les.
- Den dětí.
- 1x měsíčně probíhá řízená činnost s předškoláky v ZŠ.
- Zahradní slavnost.

Se zřizovatelem:

- Vystoupení dětí na „Vítání občánků“.
- „Koledování“ – zahájení adventu u vánočního stromu v obci.
- „Mikulášská pohádka“ v sále.
- Vystoupení dětí na vánoční besídce v Domě s pečovatelskou službou.
- Vystoupení dětí na velikonoční besídce v Domě s pečovatelskou službou.
- Návštěva dětí na obecním úřadě s přáním, písničkami a dárčky při příležitosti oslav Vánoc, Tří králů, Masopustu a Velikonoc.
- Oslavy Dne dětí a ukončení školního roku.
- Přání seniorům v obci k významnému životnímu výročí.
- Výzdoba vstupní haly Obecního úřadu pracemi dětí naší mateřské školy.

Různé:

- Policie ČR Hasičský záchranný sbor.
- Planetárium.
- Knihovna.
- Pedagogicko psychologická poradna.
- SPC.
- ZUŠ.

Pro děti pořádáme další akce v i mimo školu, při kterých rodiče hradí vstupy, dopravu apod. (výlety, divadla, exkurze..) Další nadstandardní aktivity jsou zařazovány podle organizačních podmínek školy – např. bruslení, plavání, kroužek angličtiny, flétny.

Vzdělávání dětí od dvou do tří let věku (viz. příloha ŠVP)

- U nejmenších dětí se v jejich prvních dnech a týdnech docházení do mateřské školy staráme především o jejich adaptaci na nové prostředí a pomáháme jim navazovat první vztahy vrstevníky.
- Děti nezatěžujeme náročnými úkoly, ale dáváme jim čas na prohlédnutí třídy, herny, hraček, zahrady, seznámení se s učitelkami a denním programem.
- Postupně jsou děti, a to podle jejich individuálních možností, zapojovány do vzdělávacích činností, které rozvíjí jejich fyzické, psychické a sociální schopnosti.
- Základní činností dítěte v předškolním věku a hlavně malých 2 - 3 letých dětí je hra, a proto je v mateřské škole vymezeno této činnosti nejvíce času. Ke hře je nejvíce využíváno ráno, kdy je ještě nižší počet dětí a je možné se malým dětem věnovat individuálně až do příchodu celé třídy.
- Od vstupu do třídy si mohou děti hrát v koutcích námětové hry, u stolečků víceméně hravé činnosti řízené učitelkou, kdy jsou dětem zadávány jednoduché úkoly, jako je např.

ukládání hříbků do mozaiky, navlékání korálků, třídění podle barev, velikosti, tvaru, trhání, mačkání apod. Je nutné zapojit a zaměstnat děti, které se straní ostatních a pomáhat jim začlenit se do kolektivu a společných her.

- Zpočátku je vhodné vypustit i ranní cvičení a řízenou činnost. Tento proces by měl trvat tak dlouho, dokud nepřestanou všechny děti plakat (minimálně 1 až 2 měsíce). Postupně přidáváme jednoduché, zejména samoobslužné činnosti v šatně, na toaletě, v umývárně. Krok za krokem rozšiřujeme znalosti a dovednosti v hudebních, výtvarných, tělovýchovných, rozumových a jazykových činnostech.
- Činnosti mají velmi krátký časový interval, jsou proloženy říkadly, pohybem, písněmi, tanečky, aby udržely pozornost dětí. Při práci s dětmi používáme co nejvíce loutky a vhodné motivace zvířátky, hračkou.

Vzdělávání dětí se specifickými vzdělávacími potřebami

- Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami jejich naplňování přizpůsobujeme tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem.
- Snahou učitelky je, stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají, vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.
- Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají všichni zaměstnanci mateřské školy na zřeteli, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší.
- Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti.
- Při vzdělávání dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky zahrnují do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována učitelky MŠ - spolupracují s VP pro ZŠ a MŠ a ŠPP, dále s konzultantem pro rodinu a děti. Dále v této oblasti MŠ spolupracuje a komunikuje s PPP a jinými organizacemi prostřednictvím PPP.
- ŠPZ (Školská pedagogická zařízení) po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte.
- Důležitou podmínkou úspěšnosti předškolního vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je nejen volba vhodných (potřebám dětí odpovídajících) vzdělávacích metod a prostředků, které jsou v souladu se stanovenými podpůrnými opatřeními, ale i uplatňování vysoce profesionálních postojů učitelů i ostatních pracovníků, kteří se na péči o dítě a jeho vzdělávání podílejí.
- Rozvoj osobnosti dítěte s přiznanými podpůrnými opatřeními závisí na citlivosti a přiměřenosti působení okolí mnohem více, než je tomu u dítěte, které není ve svých možnostech primárně omezeno. Proto se snažíme vytvářet podmínky pro pozitivní přijetí

všech dětí. Dosahujeme toho tak, že navazujeme úzkou spolupráci s rodiči dětí, citlivě s nimi komunikujeme a předáváme potřebné informace.

Základními podmínkami pro integraci dětí jsou:

- na straně dětí – schopnost docházky do dětského kolektivu a nezraňujícího pobytu v MŠ
- na straně rodiny – aktivní spolupráce s vedením MŠ a učitelkami, dodávání podkladů od SPC, PPP, lékaře apod., dietní stravy, podávání léků apod.
- na straně MŠ – prostory a prostředí, schopnost pedagogů vést integrované dítě, odpovídající personální zajištění – např. asistent pedagoga
- na straně vnějších odborníků (SPC, PPP, lékař,..) – poskytování informací a metodiky práce, spolupráce při vytváření individuálního vzdělávacího plánu pro dítě, kontroly, případně zapůjčení pomůcek.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení se zpracovává **Individuální vzdělávací plán**.

Podpůrná opatření 1. stupně

Na základě výsledků pedagogické diagnostiky a konzultaci s ředitelkou školy a VP, zpracovávají třídní učitelky PLPP (Plán pedagogické podpory).

Jedná se o taková opatření, která pomohou dítěti v rozvoji oslabených funkcí, např. s motorickou obratností, špatnou koncentrací pozornosti, s úchopem pomůcek, s rozvojem vnímání, řeči, s verbální obratností, s dovedností reprodukovat a pamatovat si instrukce i zadání práce, střídat činnosti a respektovat tempo dítěte.

V PLPP učitelka uvede charakteristiku dítěte a popis jeho oslabených funkcí, dále navrhne cíle a metody a pomůcky pro rozvoj těchto funkcí, vhodnou organizaci výuky a spolupráci se zákonnými zástupci.

Hodnocení PLPP provádí učitelky průběžně, dle potřeby konzultují s výchovnou poradkyní a ředitelkou školy či členem ŠPP. Po třech měsících provádí vyhodnocení.

Podpůrná opatření 2. – 5. stupně

Pokud se ukáže, že podpora dítěte prostřednictvím PLPP není dostačující, požádá učitelka po konzultaci s ředitelkou školy zákonného zástupce, aby navštívil ŠPZ, které může následně doporučit podpůrná opatření vyšších stupňů.

Na základě doporučení PPP případně dalšího pracoviště, zpracovává učitelka IVP (Individuální vzdělávací plán). IVP konzultuje se zákonnými zástupci dítěte, VP výchovnou poradkyní, popř. asistentem pedagoga či ostatními členy ŠPP.

Pokud je na třídě asistent pedagoga, vede o dítěti Deník, ve kterém zaznamenává nejen pokroky či nezdary dítěte, ale také návrhy do IVP.

IVP průběžně hodnotí třídní učitelky, popř. ve spolupráci s asistentem pedagoga a své závěry konzultují se zástupkyní ředitelky pro MŠ a výchovnou poradkyní, které následně rozhodnou o dalším postupu.

Se zákonnými zástupci jsou realizovány individuální konzultace, dle potřeby.

V případě podpůrného opatření v podobě asistenta pedagoga, je v náplni práce třídních učitelek ho metodicky vést a úzce s ním spolupracovat, jak při plánování činností pro dítě, tak jeho hodnocení. Asistent pedagoga seznámí s profilem dítěte všechny pedagogy a zaměstnance školy, kteří přijdou s dítětem do styku.

Vzdělávání dětí mimořádně nadaných

- Tyto děti jsou vzdělávány společně s ostatními. Respektujeme jejich nadání, proto jim cíleně nabízíme náročnější stimulace pro rozvoj v talentované oblasti. V MŠ děti trvale pozorujeme, všímáme si, co je zajímavé, poskytujeme jim možnost seberealizace, dáváme jim prostor k uplatnění, snažíme se nepotlačovat jejich ambice a potřeby.
- Informujeme o jejich schopnostech rodiče a získáváme je k optimální podpoře a dalšímu vzdělávání tak, aby rozvoj dětí nebyl jednostranný ani brzděn.
- Jak nadané dítě objevujeme? Využíváme postupů určené ve směrnici pro práci s nadanými dětmi ZŠ a MŠ Borek, úzce spolupracujeme s Menzou a ŠPP a koordinátorem pro rodinu a děti.
- Učitelky se snaží být nezávislémi a nezaopatřeny pozorovateli.
- Cílem snažení celého kolektivu pracovníků MŠ je radostné dětské prožívání dne a zároveň co nejkvalitnější vzdělávání dětí v rámci jejich konkrétních možností. Podporujeme kritické myšlení, volné učení, nezáměrné učení a učení s prožitkem, probouzíme kreativitu dětí, mapujeme silné stránky a jejich pokrok.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

- Dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí (cizinci), škola poskytuje podporu při osvojování a zdokonalování znalosti českého jazyka.
- Jazyková podpora je poskytována ihned po nástupu takového dítěte do mateřské školy.
- Dítěti s nedostatečnou znalostí českého jazyka věnuje učitelka ve třídě maximálně možnou podporu formou individuální práce.
- Připravuje pro dítě úkoly a volí didaktické postupy tak, aby dítě do nástupu do základního vzdělávání dosáhlo jazykové úrovně do té míry, aby se mohlo v českém jazyce vzdělávat dále.
- Podpůrným materiálem pro vzdělávání dětí s nedostatečnou úrovní českého jazyka je Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání.
- Učitelka MŠ spolupracuje s VP a se ŠPP a koordinátorem pro rodinu a děti.

Vzdělávání dětí s odkladem školní docházky v MŠ

- Dětem s odkladem školní docházky věnujeme zvýšenou pozornost.
- Pečlivě sledujeme jejich pokroky v jednotlivých oblastech.
- Častěji potřeby dětí, úroveň vědomostí a dovedností konzultujeme s rodiči.
- Pokroky dítěte jsou zaznamenávány v diagnostice do jeho portfolia.

3. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Organizace dne v MŠ

Provoz naší mateřské školy je celodenní a to od 6.00 hodin do 16.30 hodin.

Ve školce máme 3 třídy věkově smíšené – třídu Berušek, Motýlků a Koťátek. Vzdělávací činnosti probíhají obvykle rozděleny na dvě skupiny, s různým stupněm náročnosti. Velkou pozornost věnujeme předškolním dětem a dětem s odkladem školní docházky, se kterými je pracováno také individuálně podle doporučení odborníků.

Při nástupu dítěte je uplatňován individuální adaptační program. Rodiče se mohou spolu s dětmi účastnit všech akcí pořádaných mateřskou školou, ale také nás před nástupem do školky kdykoliv navštívit a přijít si pohrát, aby se dítě mohlo postupně seznámit s prostředím i ostatními dětmi a zaměstnanci.

Tabulka organizace dne:

06.00 – 08.15 06:00 - 8:00 (předškoláci)	Scházení dětí, spontánní hry a činnosti dle zájmu dětí, didakticky cílené činnosti ve skupinách i individuálně, jazykové chvíle, smyslové hry
08.15 – 09.00	Ranní cvičení, hygiena, svačina
09.00 – 11.30	Řízené činnosti, pobyt venku
11.30 – 12.15	Hygiena, oběd
12.15 – 14.00	Hygiena, odpočinek Náhradní nespací aktivity
14.00 – 14.30	Hygiena, odpolední svačina
14.30 – 16.30	Odpolední zájmové činnosti, pokračování v didakticky cílených činnostech, spontánní hry pobyt na školní zahradě, práce s nadanými dětmi, klub předškoláků.

Denní režim je orientační a dostatečně pružný. Každá třída má možnost režim dne přizpůsobit aktuálně svým potřebám.

Přijímací řízení do mateřské školy

- Přijímání dětí do mateřské školy se provádí formou zápisu k předškolnímu vzdělávání.
- Termín a místo zápisu stanoví ředitelka ZŠ a MŠ po dohodě se zřizovatelem a zveřejní je způsobem obvyklým, prostřednictvím webových stránek, vývěsky (branka) a nástěnek v MŠ.
- Kritéria pro přijetí dětí do MŠ jsou včas předem zveřejněna na nástěnce v MŠ a na webových stránkách.
- Tiskopisy žádosti o přijetí do MŠ jsou k dispozici v mateřské škole a na webových stránkách MŠ.
- O přijetí dětí k předškolnímu vzdělávání rozhoduje ředitelka školy. Děti jsou přijímány podle „Kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání“.
- Dítě může být do mateřské školy přijato i v průběhu školního roku, pokud to umožňují kapacitní podmínky školy.

Přijímací řízení probíhá dle platných nařízení a jeho termín a podmínky jsou dostatečně předem zveřejněny na nástěnkách a internetových stránkách Základní školy a Mateřské školy Borek a na vývěskách Obecního úřadu.

K předškolnímu vzdělávání je přijato pouze tolik dětí, kolik umožňuje kapacita mateřské školy.

Do mateřské školy jsou přijímány děti ve věku zpravidla od 3 do 6 let.

Ředitelka školy může rozhodnout o přijetí dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (dále se SVP). K žádosti o přijetí dítěte se SVP je nutné doložit doporučení SPC, nebo PPP a odborného lékaře o vhodnosti umístit toto dítě do mateřské školy, se zkušební dobou, která nesmí přesáhnout dobu 3 měsíců.

Povinné předškolní vzdělávání

- Zákonný zástupce dítěte je povinen přihlásit dítě k zápisu k předškolnímu vzdělávání v kalendářním roce, ve kterém začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte (dítěte, které dovrší do začátku školního roku pěti let).
- Dítě, pro které je předškolní vzdělávání povinné, se vzdělává v mateřské škole zřízené obcí ve školském obvodu, v němž má dítě místo trvalého pobytu, pokud se zákonný zástupce nerozhodl pro jinou mateřskou školu, nebo individuální vzdělávání dítěte. Zákonný zástupce je povinen zajistit povinné předškolní vzdělávání formou pravidelné denní docházky v pracovních dnech. Rozsah povinného předškolního vzdělávání je stanoven na 4 hodiny denně se začátkem od 8.00 hodin.
- Zůstává ale právo dítěte, vzdělávat se v mateřské škole po celou dobu provozu, v němž je vzděláváno.

- Povinnost předškolního vzdělávání není dána ve dnech, které připadají na období školních prázdnin
- Zákonní zástupci mají povinnost zajistit, aby dítě, které plní povinné předškolní vzdělávání, docházelo řádně do školy. Zanedbává-li péči o povinné předškolní vzdělávání, dopustí se tím přestupku podle § 182 školského zákona.
- Vzdělávání v mateřské škole se dítěti poskytuje bezúplatně od počátku školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne pátého roku věku.
- V případě, že zákonný zástupce dítěte volí jinou formu povinného předškolního vzdělávání (individuální vzdělávání na jiné MŠ, lesní školku, přípravnou třídu ZŠ, třídu přípravného stupně ZŠ speciální nebo zahraniční školu na území ČR, ve které MŠMT povolilo plnění PŠD oznamuje tuto skutečnost ředitelce spádové mateřské školy.

Individuální předškolní vzdělávání dítěte

- Rodiče mají možnost pro své dítě zvolit formu Individuálního předškolního vzdělávání dítěte.
- Zákonný zástupce dítěte, které bude plnit povinnost předškolního vzdělávání individuálním vzděláváním dítěte, je povinen tuto skutečnost oznámit řediteli spádové MŠ. Žádost o individuální předškolní vzdělávání je povinen předat ředitelce školy nejpozději 3 měsíce (tj. do konce května) před počátkem školního roku, kterým začíná povinnost předškolního vzdělávání dítěte.

Oznámení o individuálním vzdělávání musí obsahovat:

- jméno, příjmení, rodné číslo a místo trvalého pobytu dítěte,
  - období, ve kterém má být dítě individuálně vzděláváno a
  - důvody pro individuální vzdělávání dítěte.
- Školní řád stanovuje způsob a termín ověření úrovně osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech". Zákonný zástupce je povinen zajistit na tomto "ověření" účast dítěte. Pokud tak zákonný zástupce neučiní (ani v náhradním termínu), ředitel individuální vzdělávání ukončí.

Ukončení docházky dítěte do MŠ

Ředitelka mateřské školy může, po předchozím upozornění písemně oznámeném zákonnému zástupci dítěte, rozhodnout o ukončení vzdělávání dítěte, z důvodu:

Jestliže:

- se dítě bez omluvy zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
- zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy

- ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení
- zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování (§ 123) ve stanoveném termínu a nedohodne s ředitelem jiný termín úhrady

Rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání nelze v případě dítěte, pro které je předškolní vzdělávání povinné.

4. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávání v naší mateřské škole je uskutečňováno dle vlastního vzdělávacího programu:

„Ať je nám tu spolu hezky“

Základem pro tento program je Rámcově vzdělávací program pro předškolní vzdělávání. Program vychází z naší snahy vytvořit školkou, kde nám všem bude spolu hezky.

Vize mateřské školy:

Chceme být školkou, do které chodí děti rády. Je otevřená, přátelská vůči rodičům, okolní komunitě a novým myšlenkám a přístupům. Jsme školkou, která pomáhá rodičům připravit děti (nejen na školu).

Zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravu školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (ŠVP) je dokument, podle něhož se uskutečňuje vzdělávání dětí v konkrétní mateřské škole. Vychází z požadavků RVP PV. Popisuje, jak konkrétně jsou tyto požadavky naplňovány, co je pro realizaci předškolního vzdělávání v mateřské škole charakteristické. Je přehledný, podává ucelený obraz o mateřské škole. Jedná se o otevřený materiál, který je nutné aktualizovat na základě zjištění plynoucích z autoevaluace, externího hodnocení mateřské školy, úprav RVP PV nebo právních předpisů.

Pokud mateřská škola dodrží zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu, bude konkrétní ŠVP v souladu s RVP PV.

Cíle a záměry ŠVP:

- Vytvořit pro všechny příjemné a přátelské prostředí.
- Rozvíjet dětská kamarádství a přátelství.
- Učit děti přijímat se navzájem, spolupracovat, pomáhat si, žít společně.
- Pomáhat dětem najít své místo mezi ostatními a plně prožívat svět kolem sebe.

- Vytvářet příležitosti k poznávání, přemýšlení a tvoření.
- Nabízet dětem dostatek volného pohybu.
- Vést děti k lásce k přírodě, k životu ve všech jeho formách.
- Umožnit dětem uplatňovat své názory a připomínky.
- Stát se otevřenou mateřskou školou nejenom pro rodiče, ale i pro veřejnost.
- Rozvoj a podpora jednotlivých gramotností a kompetencí.

Pedagogické zásady naší práce:

- Respektujeme a vážíme si každého dítěte, s jeho individuálními a osobními potřebami.
- Uplatňujeme takové nároky, které odpovídají možnostem a schopnostem každého dítěte.
- Snažíme se nacházet kladné stránky dítěte, vyzvedáváme pozitivní stránky, dostatečně chválíme.
- Vědomosti a dovednosti předáváme dítěti prostřednictvím vlastního poznání a vlastní činnosti, využíváme názorných a praktických metod, používáme dostatek materiálů a pomůcek, volíme metody s přímou účastí dítěte (hry, projekty, dramatizace).
- Vytváříme pro děti prostředí plné důvěry, pochopení, využíváme neformální autority učitelky, jsme důslední při dodržování pravidel a zásad bezpečnosti dítěte. Dáváme dětem možnost, aby se v adekvátních situacích demokraticky rozhodovaly, podporujeme schopnost vyjádřit svůj názor, obhájit se.
- Soustavně a cíleně se vzděláváme, rozvíjíme pedagogické dovednosti a komunikační schopnosti.
- Při práci s dětmi se snažíme volit takové činnosti, při kterých je zapojeno více smyslů (zrak, sluch, hmat, čich, chuť). Využíváme touhy dítěte po poznání a chuti se zúčastnit zajímavých činností, hledáme přitažlivé motivace.
- „Zapamatujeme si 10% toho co slyšíme, 15% toho co vidíme, 20% toho co současně vidíme i slyšíme, 40% toho o čem diskutujeme, 80% toho co přímo zažijeme a 90% z toho co se pokoušíme naučit druhé“. Tento poznatek nás vede k volbě optimálních metod a činností s dětmi.

Metody, formy a prostředky vzdělávání

Metody:

- prožitkové a interaktivní,
- situační,
- hra,
- kooperativní učení,
- komunitní kruh,
- metoda pokusu a omylu,

- efektivní způsob komunikace (podávání informací, sdělování, konstatování, popis, dvě slova, vyjádření vlastních potřeb, možnost volby, spoluúčast, aktivita),
- Projektová hnízda – metoda Začít spolu,
- Podpora kreativního učení.

Formy:

- individuální, skupinové nebo kolektivní
- volná hra, společné řízené činnosti, pohybové vyžití, společné akce, oslavy a slavnosti, kulturní představení, vycházky, výlety, společné akce s rodiči

Prostředky:

- hry, pohybové aktivity, praktické činnosti, tvořivá dramatika, divadlo, pozorování, experimentování, pokusy, práce s různými materiály, knihy
- dostatek času hrát si a hru dokončit, mít možnost ve hře pokračovat
- napomáhat hře volbou a navozováním situací, které podnítl začátek, popřípadě průběh hry.

5. VZDĚLÁVACÍ OBSAH ŠVP

Každé dítě je vzděláváno v pěti základních oblastech. Obsah jednotlivých oblastí předškolního vzdělávání se prolíná, prostupuje, vzájemně se podmiňuje a vede k rozvoji čtenářské – kod CGR a matematické gramotnosti – kod MGR.

Vzdělávací obsah:

- je uspořádán do čtyř vzdělávacích oblastí;
- představuje kompaktní, vnitřně propojený celek, jehož členění do vzdělávacích oblastí je orientační;
- odpovídá specifikům předškolního vzdělávání;
- vytváří příležitosti pro učení a vzbuzuje u dětí přirozený zájem o objevování a poznávání;
- představuje činnostní a integrované pojetí obsahů předškolního vzdělávání;
- se stanovuje s respektem k nerovnoměrnému vývoji dětí předškolního věku.

Vzdělávací oblasti společně vytvářejí podněty a příležitosti pro celkový rozvoj dítěte. Vyjadřují, co učitel průběžně sleduje, u dítěte podporuje a k jakým cílům směřuje.

Každá vzdělávací oblast obsahuje okruhy s očekávanými výsledky učení, které jsou formulovány pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Každé dítě jich dosahuje v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.

Cíle předškolního vzdělávání

Hlavním cílem předškolního vzdělávání je rozvíjet osobnost dítěte po stránce sociální, emocionální, kognitivní i fyzické s ohledem na jeho dispozice a jedinečnost tak, aby na konci předškolního vzdělávání bylo samostatnou osobností, schopnou zvládat nároky života, které jsou na ni běžně kladeny v prostředí jí blízkém, především v prostředí rodiny a školy.

Cíle předškolního vzdělávání jsou formulované očekávanými výsledky učení v klíčových kompetencích, očekávanými výsledky učení ve vzdělávacích oblastech a vymezením základních gramotností.

Pojetí předškolního vzdělávání

Předškolní vzdělávání přináší dítěti první zkušenost s institucionálním vzděláváním. Jeho záměrem je **podporovat a doplňovat rodinnou výchovu** a v úzké vazbě na ni zajistit dítěti prostředí s dostatkem podnětů k jeho vývoji, socializaci a učení. Nabízí vstřícné a podnětné vzdělávací prostředí, ve kterém se každé dítě cítí jistě, bezpečně a spokojeně. V souladu s demokratickými a humanistickými hodnotami naší společnosti je předškolní vzdělávání orientované na osobnostní rozvoj dítěte, který staví na **respektu k jeho individualitě a jedinečnosti**. Jedná se o individualizované vzdělávání.

V předškolním věku jsou vytvářeny předpoklady pro pokračování ve vzdělávání a pro celoživotní učení tím, že jsou za všech okolností maximálně podporovány rozvojové možnosti každého dítěte, jeho vývojová specifika a potenciality. V etapě předškolního vzdělávání jsou přítomny osobnostní rozdíly mezi dětmi, stejně tak jako rozdíly ve výsledcích jejich učení. Předškolní vzdělávání neusiluje o vyrovnávání těchto rozdílů, ale o **vyrovnávání vzdělávacích šancí každého dítěte**.

Předškolní vzdělávání je založené na **inkluzivních principech**, usiluje o otevřenost a respekt k rozmanitosti ve společnosti a ke vzájemnému porozumění mezi lidmi. Vychází z podstaty, že odlišnost je běžným společenským jevem. Společné vzdělávání je chápáno jako podnětné a obohacující. Představuje právo na začlenění každého dítěte do vzdělávacího systému s respektem k jeho jedinečnosti z různých úhlů pohledu.

Rozvoj klíčových kompetencí a základních gramotností

Klíčové kompetence v předškolním vzdělávání směřují k osobnostnímu rozvoji dítěte. Společně s utvářením gramotností představují propedeutiku pro vzdělávací oblasti a obory, se kterými se dítě setká později.

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány kompetence k učení, komunikační, osobnostní a sociální, k občanství a udržitelnosti, k podnikavosti a pracovní,

k řešení problémů, kulturní, digitální. Za základní gramotnosti jsou považovány čtenářská a matematická.

Klíčové kompetence a základní gramotnosti tvoří základ pro další příznivý rozvoj a vzdělávání dítěte. Jejich rozvíjení souvisí zejména se vzdělávacími strategiemi, které jsou využívány, a podmínkami, které jsou pro vzdělávání vytvářeny. Předškolní vzdělávání otevírá možnosti pro systematické utváření jejich prvotních základů v míře odpovídající individuálním možnostem každého dítěte.

Vzdělávací strategie

K dosažení cílů předškolního vzdělávání jsou využívány vzdělávací strategie, které v plné míře respektují vývojová specifika a způsoby učení dětí předškolního věku, jejich individuální dispozice, potřeby a zájmy. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadaných učitel zahrnuje do volby vzdělávacích strategií přizpůsobených jejich individuálním potřebám současně i podpůrná opatření, která umožňují plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte. Východisky k volbě vzdělávacích strategií jsou konstruktivismus, vycházející z konstruování poznatků na základě vlastních zkušeností, a informace o osobnosti dítěte získané prostřednictvím metod pedagogického diagnostikování.

Při volbě vzdělávacích strategií je důležité respektovat poznatky o způsobech učení dítěte předškolního věku. K nejvýznamnějším způsobům učení patří **spontánní učení**, probíhající zejména v rámci **hry**, kterou se dítě zabývá na základě svého zájmu a vlastní volby. Spontánní činnosti a hra jsou významnou součástí denního programu.

Vedle spontánních činností a her jsou v předškolním vzdělávání dětem nabízeny vzdělávací činnosti, které připravuje učitel. Z hlediska míry vedení učitelem mohou být koncipovány jako **nepřímo řízené**, v nichž učitel dává dítěti možnost výběru z rozmanité nabídky. Dalším typem jsou **řízené** vzdělávací činnosti. V obou typech vzdělávacích činností působí učitel v roli průvodce dítěte na jeho cestě za poznáním. Jeho přístup je podporující, projevuje se respektující komunikací, vylučuje manipulaci s dítětem a vytváření soutěživého prostředí.

Vzdělávací činnosti je vhodné realizovat prostřednictvím prožitkového, kooperativního, situačního a sociálního učení.

- **Prožitkové učení** je založené na přímých prožitcích dítěte, na učení se v autentických situacích nebo situacích blízkých reálnému životu. Podporuje zvědavost dítěte, jeho aktivitu a potřebu objevovat.
- **Kooperativní učení**, založené na spolupráci dětí, ponechává dostatek prostoru pro vyjádření sebe sama, umožňuje dětem rozvíjet se v souladu s jejich dispozicemi.
- **Situační učení** staví na využití situací, které se kolem nás v reálném životě dějí. Pomáhá dítěti lépe porozumět světu a dění v něm.

- **Sociální učení** je hlavním nástrojem socializace, při kterém si děti osvojují komplexní způsoby chování a jednání, a to všemi třemi základními formami: sociálním posilováním, nápodobou a identifikací.

V předškolním vzdělávání jsou uplatňovány všechny základní organizační formy: **skupinová, individuální a hromadná**. Zařazování skupinové formy vzdělávání založené na kooperativním učení představuje důležitou vzdělávací strategii předškolního vzdělávání.

Návaznost předškolního a základního vzdělávání

RVP PV definuje pojetí a cíle předškolního vzdělávání, vymezuje klíčové kompetence a jim odpovídající vzdělávací strategie, určuje vzdělávací obsah. Na tyto atributy předškolního vzdělávání plynule navazuje základní vzdělávání, které zejména ve svém počátku uplatňuje stejné vzdělávací strategie. Tím umožňuje dítěti postupně se adaptovat na změnu prostředí, přijímat nové povinnosti a výzvy, přijmout sociální roli žáka. V Rámcovém vzdělávacím programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) je tato návaznost podchycena v klíčových kompetencích, základních gramotnostech, vzdělávacích oblastech a průřezových tématech.

Očekávané výsledky učení v klíčových kompetencích a vzdělávacích oblastech z RVP PV dávají učitelům v 1. ročníku základní školy představu o tom, k čemu jsou děti v předškolním vzdělávání vedeny a co obvykle na vstupu do základního vzdělávání dokážou. Učitel na tyto výsledky navazuje s respektem k jejich aktuálním potřebám, možnostem a zájmům.

Dítě na konci předškolního vzdělávání zpravidla:

- projevuje zájem o učení, objevování a poznávání světa kolem sebe,
- poradí si v běžných situacích,
- má osvojené základní sebeobslužné návyky,
- vyjadřuje své potřeby,
- pojmenuje své silné a slabé stránky, zájmy,
- domluví se s ostatními, spolupracuje,
- dodržuje základní společenská pravidla,
- chová se ohleduplně k druhým,
- adaptuje se na nové prostředí a přijímá změny.

Učitel jako průvodce dětí ve vzdělávání

- Uplatňuje k dětem respektující přístup.
- Zapojuje děti do rozhodování o věcech, které se jich týkají, poskytuje příležitosti vyjádřit jejich názor.
- Vědomě pracuje se svými předsudky a zažitými stereotypy.

- Provádí pedagogické diagnostikování, při kterém průběžně sleduje, zaznamenává a vyhodnocuje individuální pokroky dětí v jejich rozvoji a učení. Výsledky využívá pro plánování a další práci.
- Využívá formativní přístup, podporuje sebehodnocení a vrstevnické hodnocení.
- Věnuje pozornost prevenci rizikového chování.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Využívá vzdělávací strategie, které vedou k naplňování cílů předškolního vzdělávání.
- Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.
- Spolupracuje s dalšími členy týmu a sdílí s nimi své poznatky a zkušenosti.
- Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti.
- Domlouvá se se zákonnými zástupci na společném postupu podpory dítěte při jeho výchově, vzdělávání a plynulém přechodu do základní školy.
- Zodpovídá za plánování a realizaci vzdělávání na úrovni třídy, do plánování témat a vzdělávací nabídky zapojuje děti.
- Vnímá rozmanitost jako přirozenou podmínku vzdělávání.
- Koordinuje svoje pedagogické působení s asistentem pedagoga tak, aby mohl sám poskytovat individuální podporu.
- Umožňuje dítěti vybrat si činnost, respektuje jeho tempo, poskytuje mu dostatek času pro dokončení činnosti.

Asistent pedagoga jako partner učitele

- Je součástí týmu.
- Je oporou učitele, pracuje na základě jeho pokynů.
- Uplatňuje k dítěti respektující přístup.
- Spolupodílí se na plánování, realizaci a hodnocení vzdělávání.
- Provádí sebereflexi a na jejím základě soustavně pracuje na svém osobnostním i profesním rozvoji.
- Svým chováním a jednáním je vzorem lidskosti.
- Aktivně se podílí na vytváření příznivého klimatu a kultury školy.

Podmínky pro realizaci předškolního vzdělávání

Zajištění příznivých podmínek má zásadní vliv na kvalitu předškolního vzdělávání a naplňování jeho cílů. Základní podmínky jsou legislativně vymezené příslušnými právními normami. V návaznosti na ně RVP PV podrobněji specifikuje a doplňuje psychosociální podmínky, spolupráci s rodinou, organizaci, životosprávu a věcné podmínky. Mateřské školy vytvářejí uvedené podmínky s ohledem na aktuální potřeby, možnosti a zájmy všech dětí.

Psychosociální podmínky

- Mateřská škola vytváří otevřené a vstřícné klima, ve kterém každé dítě zažívá úspěch, cítí se bezpečně a přijímané.
- Vztahy mezi dospělými a dětmi jsou založené na vzájemném respektu, důvěře, toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti, solidaritě, vzájemné pomoci a podpoře.
- Osobní svoboda dětí je vyvážená potřebou dodržovat řád a pravidla soužití.
- Je dostatečně dbáno na osobní soukromí dětí. Děti mají možnost využít klidný koutek a rozhodnout se, zda se zúčastní společných činností.
- V mateřské škole je dítěti po dohodě s učitelem umožněno mít osobní předmět pro zajištění pocitu bezpečí a jistoty.

Spolupráce školy s rodinou

- Zaměstnanci školy přistupují k jednotlivým rodinám s porozuměním a respektem, vytvářejí podmínky ke spolupráci, chrání soukromí rodiny a zachovávají diskrétnost informací, které jim byly svěřeny.
- Mateřská škola ve spolupráci s rodinou vytváří podmínky pro adaptaci dítěte v souladu s jeho individuálními potřebami.
- Mateřská škola umožňuje zákonným zástupcům podílet se na dění v mateřské škole, účastnit se vzdělávání i různých programů.
- Mateřská škola nastavuje systém předávání informací o pokrocích v učení, vývoji a další podpoře rozvoje dítěte.
- Mateřská škola podporuje informovanost zákonných zástupců o podmínkách plynulého přechodu dítěte z mateřské do základní školy.
- Mateřská škola informuje zákonné zástupce o možnostech spolupráce se školskými poradenskými zařízeními a dalšími odborníky.

Organizace

- Mateřská škola zajišťuje bezpečnost a ochranu zdraví dětí. K výkonu dohledu patří i pravidelná kontrola vybavení, nastavení pravidel pro vstup třetích osob a přijímání dalších opatření. Konkrétní podmínky nastavuje ve školním řádu.
- Mateřská škola zajišťuje pravidelný denní režim a řád, který je současně natolik flexibilní, aby umožňoval přizpůsobit průběh dne aktuální situaci.
- Součástí denního režimu je prostor pro odpočinek dětí po obědě.
- Vzdělávací činnosti dětí se realizují ve vnitřním i venkovním prostředí.
- Hra, spontánní a nepřímo řízené činnosti převažují nad činnostmi řízenými.
- Mateřská škola poskytuje podpůrná opatření dětem se speciálními vzdělávacími potřebami a dětem nadaným. Spolupracuje s odborníky školských poradenských zařízení.

- Dětem-cizincům v povinném předškolním vzdělávání je podle příslušného právního předpisu poskytována jazyková podpora. Bezplatná jazyková příprava v rozsahu jedné hodiny týdně je rozdělena do dvou až tří bloků.
- Překrývání přímé pedagogické činnosti učitelů ve třídě je zajištěno minimálně v rozsahu 2,5 hodiny denně, v mateřské škole zřízené podle § 16 odst. 9 školského zákona 3,5 hodiny denně. Škola je povinna upravit dobu přímé pedagogické činnosti asistentů pedagoga, případně dalších pedagogických pracovníků tak, aby nedošlo k porušení ustanovení o nejvyšším přípustném počtu pedagogických pracovníků ve třídě.
- Spojování tříd je maximálně omezeno.

Životospráva

- V denním programu je respektována individuální potřeba aktivity a odpočinku každého dítěte.
- Dětem je nabízena pestrá a vyvážená strava. Stravování probíhá s respektem k dítěti.
- Mateřská škola vytváří podmínky pro samostatnost dítěte při stolování. Je podporována kultura stolování.
- Mateřská škola zajišťuje po celý den pitný režim.
- Mateřská škola zajišťuje každodenně dostatek volného pohybu ve třídě i venku.

Věcné podmínky

- Vnitřní prostředí a zahrada mateřské školy jsou logicky strukturované, umožňují rozmanité typy činností dětí.
- Hračky, pomůcky a materiály odpovídají potřebám dětí, jsou dětem dostupné a přehledně uspořádané. Jsou stanovena pravidla pro jejich používání.
- Hračky, pomůcky a materiály podporují naplňování cílů vzdělávání, jsou průběžně doplňovány, obměňovány a účelně využívány.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah v RVP PV:

- je uspořádán do čtyř vzdělávacích oblastí,
- představuje kompaktní, vnitřně propojený celek, jehož členění do vzdělávacích oblastí je orientační,
- odpovídá specifikům předškolního vzdělávání,

- vytváří příležitosti pro učení a vzbuzuje u dětí přirozený zájem o objevování a poznávání,
- představuje činnostní a integrované pojetí obsahů předškolního vzdělávání,
- se stanovuje s respektem k nerovnoměrnému vývoji dětí předškolního věku.

Vzdělávací oblasti společně vytvářejí podněty a příležitosti pro celkový rozvoj dítěte. Vyjadřují, co učitel průběžně sleduje, u dítěte podporuje a k jakým cílům směřuje.

Každá vzdělávací oblast obsahuje okruhy s očekávanými výsledky učení, které jsou formulovány pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Každé dítě jich dosahuje v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.

Název	Kód
Dítě a jeho tělo	DJT
Dítě a jeho psychika	DJP
Dítě, ten druhý a společnost	DDS
Dítě a svět	DAS

Každá vzdělávací oblast obsahuje okruhy s očekávanými výsledky učení, které jsou formulované pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Vyjadřují, co učitel průběžně sleduje, u dítěte podporuje a k jakým cílům směřuje. **Každé dítě dosahuje těchto výsledků v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.**

Vzdělávací obsah je realizován prostřednictvím **flexibilně uspořádaných integrovaných bloků**, které propojují všechny vzdělávací oblasti. Témata integrovaných bloků vycházejí ze života, zkušeností a zájmů dětí. Integrované bloky vytvářejí podněty a příležitosti pro celkový rozvoj dítěte.

Uspořádání vzdělávacího obsahu

Vzdělávací obsah je v RVP PV uspořádaný do čtyř vzdělávacích oblastí: biologické, psychologické, sociálně-kulturní a environmentální, které se prolínají, ovlivňují a podmiňují.

Základní gramotnosti

V RVP PV jsou vymezeny dvě základní gramotnosti:

- čtenářská,
- matematická.

Každá základní gramotnost obsahuje charakteristiku s vymezením pro předškolní vzdělávání. Vzdělávací obsah uspořádaný do vzdělávacích oblastí nabízí potenciál k rozvoji základních gramotností. V některých případech je rozvoj čtenářské nebo matematické gramotnosti

nedílnou součástí očekávaných výsledků učení. Jindy směřují k vytváření a rozvoji gramotností očekávané výsledky učení při zvolení vhodné vzdělávací strategie.

7. KLÍČOVÉ KOMPETENCE

V RVP PV je vymezeno osm klíčových kompetencí. Každá klíčová kompetence obsahuje očekávané výsledky učení, které jsou formulovány pro dobu, kdy dítě předškolní vzdělávání ukončuje. Každé dítě jich dosahuje v míře odpovídající jeho individuálním možnostem.

Název	Kód
Klíčová kompetence k učení	KKU
Klíčová kompetence komunikační	KKK
Klíčová kompetence osobnostní a sociální	KOS
Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti	KOB
Klíčová kompetence k podnikavosti a pracovní	KPP
Klíčová kompetence k řešení problémů	KRP
Klíčová kompetence kulturní	KKT
Klíčová kompetence digitální	KDI

8. OBLASTI PŘEDŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

- 1. Dítě a jeho tělo - biologická oblast.
- 2. Dítě a jeho psychika - psychologická oblast.
- 3. Dítě, ten druhý a společnost - interpersonální oblast, sociálně kulturní.
- 4. Dítě a svět - environmentální oblast.

DÍTĚ A JEHO TĚLO – kód DJT

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti biologické je stimulovat a podporovat růst a neurosvalový vývoj dítěte, podporovat jeho fyzickou pohodu, zlepšovat jeho tělesnou zdatnost i pohybovou a zdravotní kulturu, podporovat rozvoj pohybových i manipulačních dovedností, učit dítě sebeobslužným dovednostem a vést ke zdravým životním návykům a postojům.

Specifické vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových dovedností v oblasti hrubé a jemné motoriky (koordinace pohybu, pohyblivosti, dýchání apod.), ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí
- rozvoj a užívání všech smyslů
- rozvoj fyzické a psychické zdatnosti
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností,
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu

očekávané výstupy

- DJT-TSB-000-PV1-001

Orientuje se na svém těle, pojmenuje jeho části a zná jejich funkce.

- DJT-TSB-000-PV1-002

Zachovává správné držení těla.

- DJT-TSB-000-PV1-003

Rozlišuje pomocí všech smyslů.

- DJT-TSB-000-PV1-004

Naplňuje své biologické potřeby.

DÍTĚ A JEHO PSYCHIKA – kód DJP

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti psychologické je podporovat duševní pohodu, psychickou zdatnost a odolnost dítěte, rozvoj jeho intelektu, řeči a jazyka, poznávacích procesů a funkcí, jeho citů i vůle, stejně tak i jeho sebepojetí a sebenahlížení, jeho kreativity a sebevyjádření, stimulovat osvojování a rozvoj jeho vzdělávacích dovedností a povzbuzovat je v dalším rozvoji, poznávání a učení.

Tato oblast zahrnuje tři "podoblasti":

- A. Jazyk a řeč.
- B. B. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie.
- C. Sebepojetí, city a vůle.

A. Jazyk a řeč

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, porozumění, poslechu) i produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)
- rozvoj komunikativních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu
- osvojení některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)

B. Poznávací schopnosti a funkce, myšlenkové operace, představivost a fantazie

Specifické vzdělávací cíle:

- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie
- rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)
- posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení
- osvojení si elementárních poznatků o znakových systémech a jejich funkci (abeceda, čísla)
- vytváření základů pro práci s informacemi

C. Sebepojetí, city a vůle

Specifické vzdělávací cíle:

- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity, získání sebevědomí, sebedůvěry a osobní spokojenosti)
- získání relativní citové samostatnosti
- rozvoj schopnosti sebeovládání
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- rozvoj poznatků a dovedností umožňující pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit
- rozvoj a kultivace mravního i estetického vnímání, cítění a prožívání,
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci

DÍTĚ A TEN DRUHÝ – kód DDS

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v interpersonální oblasti je podporovat utváření vztahů dítěte k jinému dítěti či dospělému, posilovat, kultivovat a obohacovat jejich vzájemnou komunikaci a zajišťovat pohodu těchto vztahů.

Specifické vzdělávací cíle:

- seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem,
- rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet je a city plně prožívat
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině)
- vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod.)
- rozvoj kooperativních dovedností
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými

DÍTĚ, TEN DRUHÝ A SPOLEČNOST – kód DDS

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v oblasti sociálně - kulturní je uvést dítě do společenství ostatních lidí a do pravidel soužití s ostatními, uvést je do světa materiálních i duchovních hodnot, do světa kultury a umění, pomoci dítěti osvojit si potřebné dovednosti, návyky i postoje a umožnit mu aktivně se podílet na utváření společenské pohody ve svém sociálním prostředí.

Specifické vzdělávací cíle:

- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí
- vytvoření povědomí o mezilidských a morálních hodnotách
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ve třídě, k rodině, k ostatním dětem), vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevovat se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně a aktivně se přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny
- seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, ke kultuře a umění, rozvoj

dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

- rozvoj společenského i estetického vkusu

DÍTĚ A SVĚT – kód DAS

Záměrem vzdělávacího úsilí pedagoga v environmentální oblasti je založit u dítěte elementární povědomí o okolním světě a jeho dění, o vlivu člověka na životní prostředí (počínaje nejbližším okolím a konče globálními problémy celosvětového dosahu) a vytvořit elementární základy pro otevřený a odpovědný postoj dítěte (člověka) k životnímu prostředí.

Specifické vzdělávací cíle:

- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije, a vytváření pozitivního vztahu k němu
- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí
- poznávání jiných kultur
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí a k ochraně dítěte před jeho nebezpečnými vlivy
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám
- vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí

Veškeré činnosti orientujeme k tomu, aby si dítě od útlého věku osvojovalo základy klíčových kompetencí:

- kompetence k učení,
- kompetence komunikační,
- kompetence osobnostní a sociální,
- kompetence k občanství a udržitelnosti,
- kompetence k podnikavosti a pracovní,
- kompetence k řešení problémů,
- kompetence kulturní,
- kompetence digitální.

Základní gramotnosti:

Oblast základních gramotností je zpracována v souvislosti s požadavky MŠMT. Problematika základních gramotností je v naší mateřské škole zařazena do oblasti vzdělávacího obsahu a klíčových kompetencí, ke kterým směřujeme děti všech věkových kategorií. Konkrétní činnosti směřující k rozvoji gramotnosti budou zaznamenány v týdenních plánech.

Předčtenářská gramotnost

- Cílem naší MŠ je průběžně startovat, upevňovat a procvičovat dovednosti s přípravou na čtení a psaní.
- Pedagogové se zaměří na rozvoj předčtenářských dovedností dětí všech věkových kategorií.
- Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti jazykového, literárního a grafomotorického charakteru.
- Dítě vedeme k tomu, aby umělo pojmenovat většinu toho čím je obklopeno, umělo své myšlenky – pocity – nálady formulovat do vět a vyslovovalo jasně a srozumitelně.

Předmatická gramotnost

- Cílem je podněcovat matematické představy dětí.
- Do vzdělávání budou zařazovány činnosti související s orientací v prostoru, matematickými představami a řešením problémových situací.
- Dítě vedeme k tomu, aby umělo rozlišovat znaky a detaily, kreslilo geometrické tvary, chápalo časové vztahy a umělo se orientovat v prostoru – v rovině - na ploše, chápalo základní matematické pojmy (více, méně, větší, před, za, čtverec, kruh, trojúhelník), mělo vytvořenou představu o číslech a číselných řadách, umělo předměty třídit – řadit – porovnávat.

Přírodovědná gramotnost

- Cílem je podporovat rozvoj přírodovědné gramotnosti.
- Do vzdělávací práce budou zařazeny činnosti související s ochranou životního prostředí, enviromentální problematikou, zdravím člověka a řešením problémových situací.
- Dítě vedeme k tomu, aby umělo přijmout změnu a vyrovnat se s ní, mělo základní poznatky o světě lidí – přírody – kultury i techniky, mělo elementární povědomí o nutnosti ochrany přírody a znalo možnosti jak aktivně přírodu chránit, uvědomovalo si možnosti ohrožení svého zdraví.

Sociální gramotnost

- Cílem je podpora rozvoje sociálních a společenských návyků, postojů a gramotnosti.
- Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující sebeuvědomění, sebeovládání, kooperace ve skupině, respektování pravidel a navazování sociálních kontaktů.
- Dítě vedeme k tomu, aby umělo respektovat předem domluvená pravidla, dokázalo se ovládnout a elementárně regulovat své chování, umělo vyjádřit svůj názor – souhlas – nesouhlas, dokázalo spolupracovat, uplatňovalo společenská pravidla ve styku s dospělými i dětmi, dokázalo při hře vyjednávat – kooperovat - dohodnout se – ustoupit – prosadit svůj názor, zařadit se do skupiny vrstevníků.

Informační gramotnost

- Cílem je seznámit děti se základními informačními technikami a možnostmi jejich využití.
- Do vzdělávací práce budou zařazovány činnosti podporující práci s encyklopediemi, počítačem a aktivity související s předáváním informací pomocí pošty, telefonů.
- Dítě vedeme k tomu, aby vědělo, kde lze informaci vyhledat – knihy, počítač, internet, televize a jak je předat ústní formou.

Seznamování s cizím jazykem

- Cílem je soustředit se u dětí na správnou výslovnost mateřského jazyka, plynulost řečového projevu a gramatickou správnost.
- Děti jsou vedeny k vědomí, že se lidé dorozumívají různými jazyky, které se můžeme učit. K seznamování dětí s cizím jazykem přistupujeme individuálně.

Obsah vzdělávání je rozpracován do 5 integrovaných bloků,

které vychází z přirozeného kontextu života předškolních dětí – čtyř ročních období, je dětem srozumitelný, užitečný a prakticky využitelný. Zaměření bloků je dostatečně široké a poskytuje tak dostatek zajímavých podnětů k činnostem, jsou dostatečně otevřené, aby práci učitelky nesvazovaly a neomezovaly ani děti.

Učitelky si z nich tvoří své vlastní **třídní vzdělávací programy** (TVP), na základě kterých plánují činnosti s dětmi. Jednotlivé bloky mají vypsaná témata, která se mohou doplňovat nebo vznikat nová podle zájmu dětí. Podle témat si vytvářejí učitelky svoje vlastní podtémata, která mohou libovolně pojmenovávat. Je zcela na učitelkách a dětech, kolik času jednotlivým tématům a podtématům věnují a jaké prostředky a formy zvolí k jejich naplnění. Důraz je kladen na prožitkové učení hrou.

Doporučená osnova pro TVP:

1. název a charakteristika TVP,
2. věkové složení třídy,
3. témata ŠVP (charakteristika, cíle, činnosti, výstupy),
4. rituály třídy (oslavy, tradice, svátky apod.),
5. informační a komunikační systém (učitelka x rodiče),
6. akce třídy.

1. INTEGROVANÝ BLOK

JÁ A MOJI KAMARÁDI MÁME SE MOC RÁDI

Časový rozvrh: přibližně 4 týdny

Charakteristika integrovaného bloku:

Naší hlavní snahou v tomto období bude vytvořit dětem příjemné a kamarádké prostředí, ve kterém se budou cítit dobře a bezpečně. Budeme se snažit děti zaujmout tak, aby pobyt v mateřské škole byl pro ně radostný, plný nových podnětů, zážitků a her.

Cíle a záměry:

- Seznámit děti s prostředím mateřské školy, naučit se v těchto prostorách pohybovat, znát svoji značku.
- Poznávat nové kamarády a všechny dospělé, kteří o děti pečují, vnímat své místo ve třídě.
- Seznamovat se s hračkami.
- Osvojovat si zásady našeho společného soužití, komunikace a spolu s dětmi vytvořit společná pravidla vzájemných vztahů, kterými se budeme řídit v každodenním vzájemném styku.
- Vést děti ke vzájemné spolupráci, respektování jeden druhého, k samostatnému rozhodování a odpovědnosti, k ohleduplnosti, k vědomí, že každý tu má svoje práva i povinnosti.
- Pěstovat hygienické návyky a dbát na jejich upevňování.
- Podpořit rozvoj tvořivosti a fantazie dětí výtvarnými a hudebními činnostmi, vyjádřit své pocity a nálady řečovými a jinými činnostmi.
- Seznámit děti s prostředím školní zahrady a přilehlého lesa, seznámit s pravidly bezpečného chování na zahradě i v lese.
- Sledovat změny v přírodě v období babího léta.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Bezpečně se orientovat v prostředí mateřské školy, poznat svoji značku.
- Navázat kontakt a komunikovat se zaměstnanci školy a dětmi ve třídě.
- Zacházet s běžnými předměty denní potřeby, hračkami a pomůckami.
- Uplatnit základní pravidla společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi (zdravit známé děti i dospělé, rozloučit, poprosit, poděkovat, požádat o pomoc apod.)
- Respektovat potřeby jiného dítěte – dělit se s ním o hračky, pomůcky, pamlsky ...
- Uvědomovat si svou samostatnost, mít vlastní názory a postoje a umět je vyjádřit.
- Respektovat pravidla chování, která si děti s učitelkami ve třídě společně stanovily a nakreslily (uklidit hračky na své místo, šetrně s nimi zacházet, neběhat tam, kde je to nebezpečné, podělit se o hračky, brát ohled na kamaráda, nabídnout mu pomoc, uposlechnout pokyn apod.)
- Spolupracovat s ostatními, rozdělit si úkol s jiným dítětem.
- Uvědomit si, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat.
- Zvládat základní osobní hygienu, připravit se ke stolování a samostatně jíst, oblékat se, svlékat, obouvat a uklidit věci na svou značku.
- Zachytit a vyjádřit své prožitky výtvarně, hudebně - pohybovou improvizací a hrou na tělo.
- Přednést jednoduchou báseň, říkanku, zazpívat písničku.
- Pohybovat se bezpečně ve skupině dětí na procházce, v lese a na zahradě.
- Vnímat krásu babího léta.

Činnosti:

- praktické seznámení s prostředím mateřské školy
- aktivity podporující sbližování dětí a posilování kamarádských vztahů
- hry a činnosti, které navozují radostnou atmosféru ve třídě, vedou k ohleduplnosti ke druhému, ochotě se rozdělit, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- spontánní hry, námětové hry, pohybové hry, zdravotní a relaxační cvičení
- výtvarné a dramatické ztvárnění prožitků v mateřské škole
- říkadla a básně k tématu
- zpěv známých písní, nácvik nových, rytmické hry.
- divadelní představení
- praktické poznávání nejbližšího okolí
- pozorování přírody v období babího léta

Témata:

- Seznámení s prostory MŠ a kamarády
- Moje rodina
- Pravidla třídy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V ÚROVNI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Kompetence k učení - K KU

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení.

- K KU-000-000-PV1-001 - Při učení využívá strategie pokusu a omylu.
- K KU-000-000-PV1-002 - Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.
- K KU-000-000-PV1-003 - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.
- K KU-000-000-PV1-004 - Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů – K RP

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- K RP-000-000-PV1-001 - Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.
- K RP-000-000-PV1-002 - Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.
- K RP-000-000-PV1-003 - Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.
- K RP-000-000-PV1-004 - Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.
- K RP-000-000-PV1-005 - Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.
- K RP-000-000-PV1-006 - Tvořivě pracuje s informacemi.
- K RP-000-000-PV1-007 - Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Kompetence komunikační - K KK

V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.

Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

- K KK-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje se různými způsoby.
- K KK-000-000-PV1-002 - Prezentuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.
- K KK-000-000-PV1-003 - Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- K KK-000-000-PV1-004 - Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.
- K KK-000-000-PV1-005 - Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

Kompetence osobnostní a sociální - KOS

Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

- KOS-000-000-PV1-001 - Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.
- KOS-000-000-PV1-002 - Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.
- KOS-000-000-PV1-003 - Pojmenuje vlastní silné stránky.
- KOS-000-000-PV1-004 - Projevuje důvěru v sebe sama.
- KOS-000-000-PV1-005 - Vyjadřuje svůj názor.
- KOS-000-000-PV1-006 - Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.
- KOS-000-000-PV1-007 - Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.
- KOS-000-000-PV1-008 - Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

Kompetence podnikavosti a pracovní - KPP

Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

- KPP-000-000-PV1-001 - Přichází s vlastními nápady.
- KPP-000-000-PV1-002 Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.
- KPP-000-000-PV1-003 - Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.
- KPP-000-000-PV1-004 - Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.
- KPP-000-000-PV1-005 - Dokončí, co započalo.
- KPP-000-000-PV1-006 - Organizuje a realizuje svoje činnosti.
- KPP-000-000-PV1-007 - Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- KPP-000-000-PV1-008 - Spolupodílí se na společných rozhodnutích.
- KPP-000-000-PV1-009 - Oceňuje práci i úsilí druhých.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti - KOB

Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

- KOB-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.
- KOB-000-000-PV1-002 - Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.
- KOB-000-000-PV1-003 - Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- KOB-000-000-PV1-004 - Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.
- KOB-000-000-PV1-005 - Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.
- KOB-000-000-PV1-006 - Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

Kompetence kulturní - KKT

Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

- KKT-000-000-PV1-001 - Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.
- KKT-000-000-PV1-002 - Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
- KKT-000-000-PV1-003 - Zapojuje se do tvůrčích činností.
- KKT-000-000-PV1-004 - Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Kompetence digitální - KDI

Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení.

- KDI-000-000-PV1-001 - Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
- KDI-000-000-PV1-002 - Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
- KDI-000-000-PV1-003 - Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

2. INTEGROVANÝ BLOK

MALÍŘ PODZIM ČARUJE, BARVIČKAMI MALUJE

Časový rozvrh: přibližně 8 týdnů

Charakteristika integrovaného bloku:

Podzimní blok úzce souvisí s přírodou a protože k ní máme velice blízko, nabízí se nám možnost přímého pozorování změn v podzimní přírodě. Budeme se zabývat barvami, tvary listů, plodů a darů přírody, sklizní ovoce a zeleniny, výlovy rybníků, zvířaty a jejich ukládáním k zimnímu spánku.

Cíle a záměry:

- Maximální podpora vytváření kladného vztahu k přírodě a jejím zákonitostem.
- Osvojit si jednoduché poznatky o přírodě a jejích proměnách.
- Vnímat přírodu, která nás obklopuje, rozvíjet v dětech pocit sounáležitosti s ní a naučit se jí chránit.
- Blíže seznámit děti s ekosystémem les, se zvířaty a rostlinami, které v lese žijí.
- Vnímat krásu podzimních barev.

- Rozvíjet pracovní zručnosti s přírodním materiálem.
- Poznat zeleninu a ovoce podle vzhledu, chuti, vůně a podle hmatu.
- Objevovat význam ovoce a zeleniny pro zdraví člověka.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Vnímat krásy podzimu a detaily podzimní přírody.
- Uvědomit si, jak je příroda mocná, co všechno umí, jak je barevná a voňavá.
- Všimnout si změn, ke kterým v přírodě na podzim dochází.
- Vytvořit si povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí.
- Uvědomit si, že svým chováním životní prostředí ovlivňuje, důležitá je úcta k přírodě.
- Vnímat les se zvířaty a rostlinami, které v lese žijí.
- Chovat se správně v lese, chápat význam lesa pro člověka, poznat některé stromy, rostliny a zvířata v lese.
- Poznat barvy podzimu, rozvíjet představy odstínů barev, zachycovat barvy pohybem, malbou a slovy.
- Tvořivě využívat přírodní i ostatní materiály při pracovních a výtvarných činnostech, experimentovat s materiály.
- Rozlišit a správně pojmenovat známé druhy ovoce a zeleniny.
- Znat význam ovoce a zeleniny pro naše zdraví, uplatnění v jídelníčku, popsat druhy zpracování.

Činnosti:

- vycházky do přírody,
- poznávání stromů listnatých a jehličnatých,
- praktické seznamování s některými druhy ptáků a lesní zvěře,
- pozorování práce v zahradách a na polích,
- sběr přírodnin, tvoření a hry s nimi,
- výroba a pouštění draků,
- návštěva výlovu rybníka,
- zdolávání přírodních překážek v terénu,
- nácvič básní a písní k tématu,
- vyprávění, rozhovory vyprávění zážitků a příběhů,
- námětové hry, námětové a společenské hry,
- ochutnávka ovoce a zeleniny,
- soutěž mezi třídami „O nejhezčího draka“.

Témata:

- Barvy podzimu.
- Dary podzimu.
- Na poli.
- Na zahradě.
- V lese.
- Výlov rybníka.
- Co umí vítr a déšť.
- Draci a dráčky

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V ÚROVNI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Kompetence k učení - K KU

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- K KU-000-000-PV1-001 - Při učení využívá strategie pokusu a omylu.
- K KU-000-000-PV1-002 - Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.
- K KU-000-000-PV1-003 - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.
- K KU-000-000-PV1-004 - Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů – K RP

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- K RP-000-000-PV1-001 - Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.
- K RP-000-000-PV1-002 - Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.
- K RP-000-000-PV1-003 - Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.
- K RP-000-000-PV1-004 - Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.
- K RP-000-000-PV1-005 - Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.
- K RP-000-000-PV1-006 - Tvořivě pracuje s informacemi.
- K RP-000-000-PV1-007 - Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Kompetence komunikační - K KK

V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.

Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

- K KK-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje se různými způsoby.

- KKK-000-000-PV1-002 - Prezентuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.
- KKK-000-000-PV1-003 - Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- KKK-000-000-PV1-004 - Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.
- KKK-000-000-PV1-005 - Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

Kompetence osobnostní a sociální - KOS

Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

- KOS-000-000-PV1-001 - Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.
- KOS-000-000-PV1-002 - Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.
- KOS-000-000-PV1-003 - Pojmenuje vlastní silné stránky.
- KOS-000-000-PV1-004 - Projevuje důvěru v sebe sama.
- KOS-000-000-PV1-005 - Vyjadřuje svůj názor.
- KOS-000-000-PV1-006 - Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.
- KOS-000-000-PV1-007 - Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.
- KOS-000-000-PV1-008 - Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

Kompetence podnikavosti a pracovní - KPP

Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

- KPP-000-000-PV1-001 - Přichází s vlastními nápady.
- KPP-000-000-PV1-002 - Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.
- KPP-000-000-PV1-003 - Ke změnám přistupuje jako k příležitostí.
- KPP-000-000-PV1-004 - Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.
- KPP-000-000-PV1-005 - Dokončí, co započalo.
- KPP-000-000-PV1-006 - Organizuje a realizuje svoje činnosti.
- KPP-000-000-PV1-007 - Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- KPP-000-000-PV1-008 - Spolupodílí se na společných rozhodnutích.
- KPP-000-000-PV1-009 - Oceňuje práci i úsilí druhých.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti - KOB

Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

- KOB-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.

- KOB-000-000-PV1-002 - Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.
- KOB-000-000-PV1-003 - Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- KOB-000-000-PV1-004 - Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.
- KOB-000-000-PV1-005 - Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.
- KOB-000-000-PV1-006 - Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

Kompetence kulturní - KKT

Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

- KKT-000-000-PV1-001 - Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.
- KKT-000-000-PV1-002 - Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
- KKT-000-000-PV1-003 - Zapojuje se do tvůrčích činností.
- KKT-000-000-PV1-004 - Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Kompetence digitální - KDI

Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení.

- KDI-000-000-PV1-001 - Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
- KDI-000-000-PV1-002 - Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
- KDI-000-000-PV1-003 - Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

3. INTEGROVANÝ BLOK

BÍLÁ PANÍ ZIMA JEDE, RADOSTI NÁM PLNO VEZE

Časový rozvrh: přibližně 12 týdnů

Charakteristika integrovaného bloku:

Toto období je plné kouzelné atmosféry. Maximálně využijeme kouzelnou atmosféru období čertů a Mikuláše a adventního času k posílení mezilidských vztahů, pro rozhovory na téma rodina, oživení tradic a lidových zvyků, poslech koled a tvoření dárečků. Nebude chybět ani pečení vánočního cukroví. Navštívíme ZŠ, podíváme se na svoje kamarády a společně si zahrajeme na školu. Poslechneme si pohádky a na závěr tohoto bloku oslavíme Masopust. Vytvoříme společně masky, vyzdobíme třídy a pustíme se do karnevalového reje.

Cíle a záměry:

- Přirozeným způsobem a na základě prožitků seznámit děti s vánočními tradicemi a zvyky.
- Společně radostně prožívat vánoční čas.
- Rozvíjet řečové a jazykové schopnosti, posilovat kultivovaný projev dětí.
- Aktivně děti zapojit do výzdoby třídy.
- Podpořit rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání, posílit citové vztahy ke svým nejbližším.
- Rozvinout manipulační dovednosti u dětí při výrobě přáníček, dárečků i při pečení cukroví.
- Vnímat krásu přírody v zimě.
- Seznámit s masopustem.
- Poznat vlastnosti zimního počasí, sněhu a ledu a přitom používat všechny smysly.
- Přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti a dovednosti dětí při hrách na sněhu, posilovat a otužovat tělesný rozvoj. Vysvětlit si zásady bezpečného chování při pohybu na sněhu a ledu.
- Vést děti k péči o své zdraví, uvědomění si vlastního těla.
- Prostřednictvím pohádkových příběhů u dětí podněcovat představivost, rozvíjet fantazii, vyjadřování a řeč dítěte.
- Probudit u dětí cit pro spravedlnost a pravdu, soucit, schopnost vcítit se do pocitů jiných.
- Radostně a za účasti rodičů připravit a prožít karneval.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Prožít vánoční atmosféru, vnímat lidové tradice a zvyky.
- Připravovat sváteční aktivity – vyrábět dárky, péct cukroví, zdobit stromeček ...
- Přednést a zazpívat písničky a básničky s vánoční tematikou.
- Využívat tvůrčí a výtvarné techniky k výzdobě prostředí.
- Mít povědomí o důležitých lidských hodnotách, jako je úcta, pokora, obdarování, lidské souznění, láska k člověku. Zažít radost ze společně sdíleného.
- Osvojovat si pracovní dovednosti a zdokonalovat jemnou motoriku.
- Vnímat lidové tradice, slavit svátky zimy – Vánoce, Tři králové, Masopust.
- Znat vlastnosti sněhu a ledu.
- Vytvořit si pozitivní vztah k zimním sportům a sportování vůbec.
- Dodržovat bezpečnost a domluvená pravidla při zimním sportování a při pohybu na sněhu a ledu.
- Znat pohádkové postavy, rozeznat rozdíl mezi dobrem a zlem
- Umět vyjádřit své pocity (soucit, radost, smutek, lásku, strach, spokojenost, odmítání).
- Podílet se na dění ve třídě, spolupracovat se skupinou, radostně prožívat oslavy zimy.

Navrhované činnosti:

- svatomartinské vystoupení a lampiónový průvod
- návštěva čerta a mikuláše v mateřské škole – básně a písně pro mikuláše
- seznámení s vánočními tradicemi a zvyky
- poslech vánočních příběhů s vánoční tematikou a jejich dramatizace (cesta do betléma)
- výzdoba třídy, vánoční úklid hraček
- pečení vánočního cukroví
- říkadla a básničky s vánoční tematikou, koledy
- vánoční nadílka – objevování nových hraček pod stromečkem
- pokusy se sněhem, pozorování vloček lupou
- sáňkování, bobování, klouzání, hry na sněhu a se sněhem
- krmení zvířat na podzim nasbíranými plody, výroba lojové koule pro ptáčky
- hudební hrátky – hudebně a pohybově vyjádřit rozmary zimního počasí (zvonivý zvuk rampouchů, vánice ...)
- námětové hry „na školu“
- návštěva základní školy před zápisem
- poslech pohádek a příběhů podle výběru dětí a podle výběru učitelky
- vyprávění pohádek podle obrázků
- dramatizace jednoduchých pohádek
- sluchové vnímání slov
- rytmičtější slova a souloví
- karneval, nápodoba pohádkových postav
- divadelní představení s vánoční tematikou

Témata:

- Sv. Martin.
- Adventní čas.
- Mikuláš, čerti a andělé.
- Tradice vánoc.
- Zimní počasí.
- Zimní hry a sporty.
- Oblékání v zimě.
- Půjdu k zápisu.
- Karneval.
- Masopust.
- Moje tělo a zdraví.
- Z pohádky do pohádky.
- Já a kniha.
- Časové pojmy

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V ÚROVNI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Kompetence k učení - K KU

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- K KU-000-000-PV1-001 - Při učení využívá strategie pokusu a omylu.
- K KU-000-000-PV1-002 - Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.
- K KU-000-000-PV1-003 - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.
- K KU-000-000-PV1-004 - Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů – K RP

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- K RP-000-000-PV1-001 - Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.
- K RP-000-000-PV1-002 - Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.
- K RP-000-000-PV1-003 - Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.
- K RP-000-000-PV1-004 - Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.
- K RP-000-000-PV1-005 - Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.
- K RP-000-000-PV1-006 - Tvořivě pracuje s informacemi.
- K RP-000-000-PV1-007 - Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Kompetence komunikační - K KK

V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.

Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

- K KK-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje se různými způsoby.
- K KK-000-000-PV1-002 - Prezентuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.
- K KK-000-000-PV1-003 - Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- K KK-000-000-PV1-004 - Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.
- K KK-000-000-PV1-005 - Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

Kompetence osobnostní a sociální - KOS

Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

- KOS-000-000-PV1-001 - Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.
- KOS-000-000-PV1-002 - Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.
- KOS-000-000-PV1-003 - Pojmenuje vlastní silné stránky.
- KOS-000-000-PV1-004 - Projevuje důvěru v sebe sama.
- KOS-000-000-PV1-005 - Vyjadřuje svůj názor.
- KOS-000-000-PV1-006 - Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.
- KOS-000-000-PV1-007 - Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.
- KOS-000-000-PV1-008 - Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

Kompetence podnikavosti a pracovní - KPP

Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

- KPP-000-000-PV1-001 - Přichází s vlastními nápady.
- KPP-000-000-PV1-002 - Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.
- KPP-000-000-PV1-003 - Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.
- KPP-000-000-PV1-004 - Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.
- KPP-000-000-PV1-005 - Dokončí, co započalo.
- KPP-000-000-PV1-006 - Organizuje a realizuje svoje činnosti.
- KPP-000-000-PV1-007 - Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- KPP-000-000-PV1-008 - Spolupodílí se na společných rozhodnutích.
- KPP-000-000-PV1-009 - Oceňuje práci i úsilí druhých.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti - KOB

Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

- KOB-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.
- KOB-000-000-PV1-002 - Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.
- KOB-000-000-PV1-003 - Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- KOB-000-000-PV1-004 - Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.
- KOB-000-000-PV1-005 - Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.
- KOB-000-000-PV1-006 - Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

Kompetence kulturní - KKT

Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

- KKT-000-000-PV1-001 - Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.
- KKT-000-000-PV1-002 - Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
- KKT-000-000-PV1-003 - Zapojuje se do tvůrčích činností.
- KKT-000-000-PV1-004 - Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Kompetence digitální - KDI

Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení.

- KDI-000-000-PV1-001 - Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
- KDI-000-000-PV1-002 - Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
- KDI-000-000-PV1-003 - Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

4. INTEGROVANÝ BLOK

JARO UŽ SE SMĚJE, SLUNÍČKO NÁS HŘEJE

Časový rozvrh: přibližně 12 týdnů

Charakteristika integrovaného bloku:

Zima se s námi loučí, je stále více sluníčka, prodlužuje se den. Příroda se probouzí a chystá pro nás spoustu kouzel – pod zbytky sněhu začíná nový život, první jarní květiny netrpělivě vystrkují listy a chlubí se svými květy, semínka se mění na rostliny, z pupenů na větvích raší nové listy a rozvíjí se poupata. Z vajíček se líhnou ptáčata, lesní pelíšky i dvory se hemží mláďaty, housenky se budou měnit na motýly, larvy na brouky. Jarní kouzla nás lákají ven.

Cíle a záměry:

- Při pozorování jarní přírody rozvinout další poznatky a dovednosti v souvislosti s daným ročním obdobím.
- Všímat si nového života v přírodě.
- Posílit dětskou zvědavost, zájem dětí a radost z objevování.

- Seznamovat se světem rostlin, experimentovat s rostlinami.
- Vyhledávat v přírodě rostliny a živočichy a pojmenovávat je s použitím encyklopedií.
- Přenášet pohybové činnosti do přírody a tak přirozenou cestou rozvíjet pohybové schopnosti dětí.
- Zajímat se o vše živé, co se vyvíjí, roste a co je v pohybu.
- Seznámit děti s domácími a hospodářskými zvířaty a jejich mláďaty.
- Být citlivý k živé i neživé přírodě.
- Připravit besídku ke dni matek.
- Prohlubovat citové vztahy ke členům rodiny.
- Pomocí říkadel pro maminky procvičit a zdokonalit výslovnost a kultivovaný projev.
- Výtvarně zpracovat prožitky.
- Poznávat naši planetu zemi, slunce, měsíc, hvězdy, vesmír.
- Seznámit děti s dopravou a bezpečností na silnici.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Vysvětlit běžné změny a dění v jarní přírodě (počasí, roční období) a vědět, jak se jim člověk přizpůsobuje a jaký mají na něho vliv.
- Pochopit význam a přínos jara ve smyslu „nového zrození“ (fauna, flóra), vnímat nový, počínající život (vajíčko, larva, zárodek, kukla).
- Zkoumat, pátrat, rozvíjet vlastní fantazii, zúročit vlastní zkušenost.
- Znat základní podmínky, které potřebují rostliny k růstu, umět pojmenovat některé zahradní, luční a pokojové květiny.
- Používat encyklopedie a atlasy k poznávání.
- Pohybovat v přírodním terénu.
- Pomáhat pečovat o vše živé i neživé v přírodě
- Umět poznat, pojmenovat a rozlišit domácí a hospodářská zvířata a jejich mláďata.
- Vážít si života ve všech jeho formách
- Starat se o rostliny, chránit přírodu v okolí, upozorňovat na škodlivé jevy a nepořádek, spolupodílet se na jejich odstraňování a vědět proč to děláme.
- Připravit slavnost pro maminku.
- Vyjádřit pozitivní city ke členům rodiny.
- Samostatně přednést báseň, říkadlo, rozpočítadlo, pohádku, zvládnout jednoduchou dramatickou úlohu.
- Vnímat lidové tradice, slavit svátky jara.
- Vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik
- poznat, co je znázorněno na mapě a glóbu, vědět, že na Zemi žijí lidé různých ras.
- Poznat a pojmenovat dopravní prostředky, kde se pohybují a kdo je řídí, dodržovat pravidla chování na ulici.
- Uvědomovat si nebezpečí v souvislosti se silničním provozem, vědět, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc.

Činnosti:

- pozorování přírody – typické jarní znaky – růst trávy, vůně květin, život včel, motýlů ...
- pozorování nového života v lese
- pokusy – klíčení semen
- péče o školní zahradu, truhlíky s květinami
- prohlížení knih, obrázků a encyklopedií
- jarní výzdoba
- písně, básně a tanečky motivované jarem
- výtvarné vyjádření prožitků
- smyslové hry, didaktické hry, konstruktivní činnosti
- pohybové hry k tématu
- barvení a zdobení kraslic
- příprava vystoupení ke Dni matek
- výroba dárků pro maminky a babičky
- námětové hry - rodina, maminka, staráme se o miminko
- námětové hry ze světa dospělých lidí a jejich práce
- návštěva Jihotvaru
- pálení Moreny
- tvořivé hry z písku
- dopravní hry
- dopravní soutěž na parkovišti
- návštěva planetária

Témata:

- Přichází jaro.
- Zvířata, mláďata.
- Doprava, bezpečnost na silnici, jak cestujeme.
- Žiji na planetě Zemi .
- Vesmír.
- Maminka má svátek.
- Moje rodina.
- Práce dospělých.
- Velikonoce.
- Květy kolem nás.
- Stromy a keře.
- Koloběh vody v přírodě.

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V ÚROVNI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Kompetence k učení - K KU

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- K KU-000-000-PV1-001 - Při učení využívá strategie pokusu a omylu.
- K KU-000-000-PV1-002 - Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.
- K KU-000-000-PV1-003 - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.
- K KU-000-000-PV1-004 - Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů – K RP

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- K RP-000-000-PV1-001 - Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.
- K RP-000-000-PV1-002 - Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.
- K RP-000-000-PV1-003 - Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.
- K RP-000-000-PV1-004 - Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.
- K RP-000-000-PV1-005 - Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.
- K RP-000-000-PV1-006 - Tvořivě pracuje s informacemi.
- K RP-000-000-PV1-007 - Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Kompetence komunikační - K KK

V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.

Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

- K KK-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje se různými způsoby.
- K KK-000-000-PV1-002 - Prezентuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.
- K KK-000-000-PV1-003 - Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- K KK-000-000-PV1-004 - Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.
- K KK-000-000-PV1-005 - Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

Kompetence osobnostní a sociální - KOS

Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

- KOS-000-000-PV1-001 - Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.
- KOS-000-000-PV1-002 - Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.
- KOS-000-000-PV1-003 - Pojmenuje vlastní silné stránky.
- KOS-000-000-PV1-004 - Projevuje důvěru v sebe sama.
- KOS-000-000-PV1-005 - Vyjadřuje svůj názor.
- KOS-000-000-PV1-006 - Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.
- KOS-000-000-PV1-007 - Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.
- KOS-000-000-PV1-008 - Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

Kompetence podnikavosti a pracovní - KPP

Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

- KPP-000-000-PV1-001 - Přichází s vlastními nápady.
- KPP-000-000-PV1-002 - Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.
- KPP-000-000-PV1-003 - Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.
- KPP-000-000-PV1-004 - Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.
- KPP-000-000-PV1-005 - Dokončí, co započalo.
- KPP-000-000-PV1-006 - Organizuje a realizuje svoje činnosti.
- KPP-000-000-PV1-007 - Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- KPP-000-000-PV1-008 - Spolupodílí se na společných rozhodnutích.
- KPP-000-000-PV1-009 - Oceňuje práci i úsilí druhých.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti - KOB

Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

- KOB-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.
- KOB-000-000-PV1-002 - Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.
- KOB-000-000-PV1-003 - Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- KOB-000-000-PV1-004 - Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.
- KOB-000-000-PV1-005 - Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.
- KOB-000-000-PV1-006 - Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

Kompetence kulturní - KKT

Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

- KKT-000-000-PV1-001 - Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.
- KKT-000-000-PV1-002 - Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
- KKT-000-000-PV1-003 - Zapojuje se do tvůrčích činností.
- KKT-000-000-PV1-004 - Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Kompetence digitální - KDI

Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení.

- KDI-000-000-PV1-001 - Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
- KDI-000-000-PV1-002 - Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
- KDI-000-000-PV1-003 - Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

5. INTEGROVANÝ BLOK

LÉTO VOLÁ PRÁZDNINY, V LESE ROSTOU BORŮVKY A MALINY

Časový rozvrh: přibližně 9 týdnů

Charakteristika tématu:

Konec školního roku nám přinese mnoho zábavy a radosti. Oslavíme Den dětí, pojedeme na výlet, rozloučíme se školáky. Letní období nám umožní veškerou činnost přenášet do zahrady a užívat si sluníčka a přírody. Společnými prožitky posílíme zvědavost a zájem a radost z objevování.

Záměry a cíle:

- Většinu činností přenést do přírody.
- Pokračovat v poznávání přírody.
- Vyjadřovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky. (výtvarnými, hudebními, pohybovými, řečovými ...).
- Vést děti k takovému chování, aby neohrožovaly své zdraví i zdraví a bezpečnost druhých.
- Znat možná nebezpečí a způsoby, jak se chránit a kam se obrátit o pomoc.
- Chodit a běhat v nerovném terénu.
- Dodržovat pravidla chování v přírodě
- Pohybovat se bezpečně a dle pokynů učitelky na průlezkách.

Výstupy (co se dítě naučí):

- Užít si volnosti a pohody letních dnů.
- Vyhledávat, pojmenovat a vysvětlit běžné změny a dění v letní přírodě (květiny, hmyz, počasí).
- Být citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě i k věcem.
- Pohybovat se v různém prostředí (písek, voda, po zvýšené ploše, mezi překážkami ...)
- Zachytit své prožitky slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací.
- Uvědomit si nebezpečí, se kterým se mohou setkat při letních hrách a aktivitách (utonutí, spáleniny, bodnutí hmyzem, úrazy a pády).

Činnosti:

- hry s pískem a vodou,
- hry na průlezkách,
- vycházky do lesa, sběr lesních plodů,
- sestavování obrázků z přírodnin,
- malování v přírodě,
- opakování básní a písní,
- námětové hry dle výběru dětí,
- školní výlet,
- rozloučení s předškoláky.

Témata:

- Jedeme na výlet.
- Den dětí.
- Loučíme se s kamarády.
- Les je plný lesních plodů.
- Poznáváme ekosystémy (les, louka, pole, zahrada).

OČEKÁVANÉ VÝSTUPY V ÚROVNI KLÍČOVÝCH KOMPETENCÍ:

Kompetence k učení - KKU

Získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- KKU-000-000-PV1-001 - Při učení využívá strategie pokusu a omylu.
- KKU-000-000-PV1-002 - Záměrně se soustředí na činnost a udrží pozornost.
- KKU-000-000-PV1-003 - Projevuje přirozený zájem o učení a svět, který ho obklopuje.
- KKU-000-000-PV1-004 - Uplatňuje získané poznatky a zkušenosti v praktických situacích.

Kompetence k řešení problémů – KRP

Všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem.

- KRP-000-000-PV1-001 - Vnímá chybu jako přirozenou součást řešení problémů.
- KRP-000-000-PV1-002 - Řeší jednoduché problémové situace na základě předchozí zkušenosti.
- KRP-000-000-PV1-003 - Pozoruje, zkoumá, experimentuje, objevuje.
- KRP-000-000-PV1-004 - Vymýšlí a zkouší různá řešení problémů a situací.
- KRP-000-000-PV1-005 - Volí adekvátní řešení vedoucí k cíli.
- KRP-000-000-PV1-006 - Tvořivě pracuje s informacemi.
- KRP-000-000-PV1-007 - Čerpá informace z různých autentických, tištěných a digitálních zdrojů.

Kompetence komunikační - KKK

V běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícný, iniciativní a aktivní je výhodou.

Dítě vyjádří své myšlenky, prožitky a zkušenosti. Komunikuje v běžných situacích s dětmi i s dospělými. Projevuje se kultivovaně, v souladu se základními pravidly komunikace.

- KKK-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje se různými způsoby.
- KKK-000-000-PV1-002 - Prezентuje své zkušenosti, zájmy, výsledky své práce či práce skupiny.
- KKK-000-000-PV1-003 - Klade otázky a hledá na ně odpovědi.
- KKK-000-000-PV1-004 - Využívá informační zdroje, se kterými se běžně setkává.
- KKK-000-000-PV1-005 - Naslouchá druhému a dodržuje domluvená pravidla komunikace.

Kompetence osobnostní a sociální - KOS

Samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej.

Dítě objevuje samo sebe, navazuje vztahy s ostatními.

- KOS-000-000-PV1-001 - Odmítá nevhodné a jemu nepříjemné chování i komunikaci.
- KOS-000-000-PV1-002 - Žádá o pomoc vrstevníky či dospělého.
- KOS-000-000-PV1-003 - Pojmenuje vlastní silné stránky.
- KOS-000-000-PV1-004 - Projevuje důvěru v sebe sama.
- KOS-000-000-PV1-005 - Vyjadřuje svůj názor.
- KOS-000-000-PV1-006 - Chová se empaticky a projevuje ohleduplnost k druhým.
- KOS-000-000-PV1-007 - Rozlišuje vhodné a nevhodné chování.
- KOS-000-000-PV1-008 - Chová se v souladu se základními společenskými pravidly.

Kompetence podnikavosti a pracovní - KPP

Svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat.

Dítě rozvíjí své nápady, využívá příležitosti, reaguje na změny. Vytváří si základy pracovních dovedností a vztah k práci.

- KPP-000-000-PV1-001 - Přichází s vlastními nápady.
- KPP-000-000-PV1-002 Navrhuje, co potřebuje k realizaci vlastních činností.
- KPP-000-000-PV1-003 - Ke změnám přistupuje jako k příležitostem.
- KPP-000-000-PV1-004 - Dokáže měnit cesty k dosažení cíle.
- KPP-000-000-PV1-005 - Dokončí, co započalo.
- KPP-000-000-PV1-006 - Organizuje a realizuje svoje činnosti.
- KPP-000-000-PV1-007 - Domlouvá se a spolupracuje s ostatními dětmi.
- KPP-000-000-PV1-008 - Spolupodílí se na společných rozhodnutích.
- KPP-000-000-PV1-009 - Oceňuje práci i úsilí druhých.

Klíčová kompetence k občanství a udržitelnosti - KOB

Dítě se chová v souladu se základními pravidly soužití a myšlenkami udržitelného rozvoje.

- KOB-000-000-PV1-001 - Vyjadřuje pozitivní vztah k živé přírodě ve svém okolí.
- KOB-000-000-PV1-002 - Chová se v souladu s myšlenkami, které směřují k udržitelnému rozvoji.
- KOB-000-000-PV1-003 - Přijímá zodpovědnost za svá rozhodnutí.
- KOB-000-000-PV1-004 - Přispívá k fungování společenství v mateřské škole.
- KOB-000-000-PV1-005 - Respektuje dohodnutá pravidla a práva druhých.
- KOB-000-000-PV1-006 - Identifikuje nespravedlnost a učí se na ni reagovat.

Kompetence kulturní - KKT

Dítě přijímá kulturní a uměleckou rozmanitost ve společnosti, vyjadřuje se uměleckými prostředky.

- KKT-000-000-PV1-001 - Má povědomí o kultuře, umění a o kulturním dění ve svém okolí.
- KKT-000-000-PV1-002 - Reaguje autenticky na umělecké a kulturní podněty.
- KKT-000-000-PV1-003 - Zapojuje se do tvůrčích činností.
- KKT-000-000-PV1-004 - Přijímá osobnostní, kulturní, náboženské a jazykové rozmanitosti ostatních.

Kompetence digitální - KDI

Dítě se seznamuje s možnostmi využívání digitálních technologií. Rozvíjí své informatické myšlení.

- KDI-000-000-PV1-001 - Využívá digitální technologie k badatelským činnostem a poznávání světa kolem sebe.
- KDI-000-000-PV1-002 - Rozlišuje přínosy a rizika používání digitálních technologií.
- KDI-000-000-PV1-003 - Uplatňuje informatické myšlení, pracuje s algoritmy.

9. EVALUACE

Autoevaluace poskytuje škole zpětnou vazbu ke korekci vlastní činnosti a současně slouží jako východisko pro další práci. Jedná se o systematické, pravidelné a komplexní hodnocení jednotlivých oblastí práce školy:

- podmínky vzdělávání,
- průběh vzdělávání,
- výsledky vzdělávání.

Mateřská škola si v rámci tvorby ŠVP vytváří vlastní plán autoevaluace, podle kterého bude postupovat.

Proces autoevaluace

Autoevaluaci provádí ředitel školy s týmem pedagogických i nepedagogických pracovníků a zákonnými zástupci dětí. Pro autoevaluaci si mateřská škola vytváří kritéria, která konkretizují požadavky uvedené v tomto dokumentu.

Výsledky autoevaluace propojuje mateřská škola s výsledky externího hodnocení České školní inspekce. Na jejich základě přijímá opatření vedoucí ke zkvalitnění předškolního vzdělávání. S výsledky autoevaluace jsou její aktéři seznamováni.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Důležitou oblastí autoevaluace je vyhodnocování výsledků vzdělávání, které spočívá v míře dosahování očekávaných výsledků učení ve vzdělávacích oblastech a klíčových kompetencích. Učitel je vyhodnocuje průběžně a systematicky prostřednictvím metod a nástrojů pedagogického diagnostikování s cílem podpořit každé dítě v jeho učení.

Informace získané o dítěti dokladují učitelé v diagnostickém portfoliu. Do jeho tvorby zapojují dítě, případně i zákonné zástupce. Nasbírané informace jsou zpětnou vazbou o pokrocích ve vývoji a učení dítěte pro všechny tři strany: učitele, dítě i zákonné zástupce. Přístup k nim má také Česká školní inspekce, případně další aktéři vzdělávání.

Učitel je využívá:

- při plánování vzdělávací nabídky,
- jako podklad pro komunikaci se zákonnými zástupci,
- jako nástroj podporující sebehodnocení dítěte.

Vyhodnocování výsledků vzdělávání vyžaduje úzkou spolupráci všech učitelů.

Zásady pro zpracování, vyhodnocování a úpravu školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program (ŠVP) je dokument, podle něhož se uskutečňuje vzdělávání dětí v konkrétní mateřské škole. Vychází z požadavků RVP PV. Popisuje, jak konkrétně jsou tyto požadavky naplňovány, co je pro realizaci předškolního vzdělávání v mateřské škole charakteristické. Je přehledný, podává ucelený obraz o mateřské škole. Jedná se o otevřený materiál, který je nutné aktualizovat na základě zjištění plynoucích z autoevaluace, externího hodnocení mateřské školy, úprav RVP PV nebo právních předpisů.

Pokud mateřská škola dodrží zásady pro zpracování školního vzdělávacího programu, bude konkrétní ŠVP v souladu s RVP PV.

Evaluace je proces vyhodnocování vzdělávacích činností, situací, podmínek i výsledků vzdělávání. Přináší informace o naplňování cílů a záměrů školy, ověřuje, jaké jsou podmínky školy pro vlastní vzdělávací proces, co je pozitivem a co je negativem.

Vlastní hodnocení MŠ (autoevaluace)

Z hlediska komplexnosti sledujeme:

- soulad ŠVP (TVP) s RVP PV,
- plnění cílů ŠVP (TVP),
- způsob zpracování a realizace obsahu vzdělávání,
- práci učitelů (včetně jejich sebereflexe),
- výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika),
- kvalitu podmínek vzdělávání v kontextu RVP PV.

Velký důraz klademe na sledování vzdělávacích pokroků dětí.

Vzdělávání dětí sledujeme systematicky a to průběžně nebo opakovaně ve vymezených časových etapách, při běžných činnostech a nejrůznějších přirozených situacích.

Vždy hodnotíme individuální vzdělávací pokroky každého dítěte a navzájem děti neporovnáváme. Každé z dětí má svůj záznamový vývojový arch (portfolio) který je doplněn o výtvary dětí a jiné materiály. Záznamy provádí učitelka 2x ročně, v případě potřeby častěji. Je to

důvěrný dokument, který slouží pedagogům k optimalizaci rozvoje dítěte a jako podklad pro informace rodičům.

Metody a postupy

- pozorování,
- hospitace,
- rozhovor, diskuze, pedagogické porady,
- brainstorming,
- analýza dokumentů,
- analýza porfolia dítěte,
- dotazník,
- anketa,
- záznamové a hodnotící listy,
- SWOT analýza.

EVALUAČNÍ SYSTÉM ŠKOLY

CO budeme vyhodnocovat	JAK budeme vyhodnocovat (postupy, metody, prostředky)	KDO vyhodnocuje	JAK ČASTO
TVP	1. Analýza učitelek	učitelky na třídě	průběžně, rozhovory
	2. Záznam evaluace bloků, témat a podtémat (příloha 1+2))	učitelky na třídě	po ukončení bloku
	3. Rozhovory, e-mail, společná setkání	rodiče	průběžně, dle potřeby
Soulad s RVP PV			
ŠVP	1. Analýza učitelkami	učitelky	1 – 2 x ročně na poradách
	2. Záznam evaluace ŠVP (příloha 3)	učitelky	1 x ročně
	3. Podmínky výchovně vzdělávací práce (příloha 4)	učitelky	1 x ročně (červen)
	4. Evaluační dotazník pro učitelky (příloha 5)	učitelky	1 x ročně (červen)

Soulad s RVP PV	5. Pololetní a závěrečné hodnocení třídy	učitelky	2x za rok (leden, červen)
EVALUACE DĚTÍ	1. Analýza učitelkami	učitelky na třídě	průběžně
	2. Záznamy o dítěti	učitelky na třídě	1 – 2 x ročně
	3. Portfolio dítěte	učitelky, rodiče, děti	průběžně
	4. Spolupráce s rodiči	učitelky na třídě	průběžně
	5. Rozhovory s rodiči	učitelky, zást. řed. pro ZŠ	průběžně
	6. Diagnostika dítěte s odkladem ŠD	učitelky na třídě	1 x za 4 měsíce
	7. Hodnocení adaptace	učitelky	po skončení adaptace
AUTOEVALUACE	1. Aut. dotazník učitelek	učitelky	1 x ročně
	2. Aut. dotazník provozních zaměstnanců	provoz. zaměstnanci	1 x ročně
	3. vzájemná konzultace učitelek	učitelky	průběžně
	4. Vzájemná hospitace učitelek	učitelky	1 x ročně
	5. Hospitace zást. ředitelky pro MŠ u učitelek	zást. ředitelky pro ZŠ	dle plánu hospitací

V Borku dne: 25.8. 2025

Mgr. Michaela Čermáková Šímová
ředitelka školy